

Orman ve Av

2025 | Ocak - Şubat | 1 | Cilt 103

ISSN: 1302-040X

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİNİN
100. YIL ÖZEL SAYISI

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ
TARAFINDAN İKİ AYDA BİR
YAYIMLANIR.**

Yıl: 2025, Ocak - Şubat, Sayı: 1 Cilt: 103
ISSN 1302-040X

**TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ ADINA
SAHİBİ**

GENEL BAŞKAN

Ahmet Hüsrev ÖZKARA

SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Hayriye ERTUĞRUL

EDİTÖR

Doç. Dr. Fatih TEMEL

fatihtemel93@gmail.com

YAYIN KURULU

Dr. Coşkun Okan GÜNEY

Orm. Yük. Müh. Erdal ÖRTEL

Prof. Dr. Mehmet ÖZALP

Orm. Yük. Müh. Niyazi ÖZÇANKAYA

Öğr. Gör. Cansu ÖZTÜRK

Bilgilendirmek amacıyla üyelerimize
ücretsiz dağıtılır.

YÖNETİM YERİ

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİ

CUMHURİYET MAH. TUNA CAD. NO: 5/8 KIZILAY
06420 ÇANKAYA / ANKARA / TÜRKİYE

TEL-FAKS

0312 433 84 13

www.ormancilardernegi.org

tod1924@ormancilardernegi.org

TASARIM

Mehmet KAYABAŞI

BASKI

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

KAPAK FOTOĞRAFLARI

Ön Kapak

Bülent BOZ

İç Kapaklar

Hayriye ERTUĞRUL

İÇİNDEKİLER

Editörden	1
Türkiye Ormancılar Derneğinin Kısa Tarihçesi	4
Dr. Tevfik Ali Çınar	6
Mehmet Abdülkadir Sıtkı Sorkun	8
Ord. Prof. Dr. Asaf Irmak	10
Prof. Dr. Ali Kemal Yiğitoğlu	12
İlk Kadın Orman Mühendislerimiz	14
Diplomalar	15
Hoca Ali Rıza Efendi	16
Ormancılık Mevzuatı	18
Ormanların İlk Anayasal Güvencesi: 1961 Anayasası	20
Orman Bakanlığı	22
TMMOB ve OMO Kuruluş Süreci	24
Atatürk (ODTÜ) Ormanı	26
Dernek Merkezleri	28
TOD Şube ve Temsilcilik Merkezleri & Araziler	30
Orman ve Av Dergisi Sayı: 1	32
Orman ve Av Dergisi	34
TOD Yayınları	35
Yaşar Kemal	36
Hürriyet Şehidimiz Turan Emeksiz	38
Ormancı Personelinin Çocuklarını Okutma Vakfı (OPÇOVAK)	40
Hukuk Mücadelemiz	42
Orman Fakülteleriyle İlişkiler	44
Orman Oyunları Olimpiyatı	46
Doğa Eğitimi	48
Ekoturizm	50

EDİTÖRDEN

Doç. Dr. Fatih TEMEL

Sevgili Orman ve Av okurları,

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD), Cumhuriyet'in ilk yıllarından itibaren ülke ormancılığının gelişimine büyük katkılar sağlayan köklü bir sivil toplum kuruluşudur. **Büyük Önder Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK**'ün doğa bilinci, sevgisi ve vizyonu doğrultusundaki talimatlarıyla 1924 yılında kurulan TOD, yalnızca ormancılık alanında değil, aynı zamanda çevre bilincinin yerleşmesi ve sürdürülebilir orman yönetimi anlayışının Türkiye'de yaygınlaşmasında da öncü bir rol üstlenmiştir.

"Ormanlara Adanmış Yüz Yıl" temalı TOD 100. Yıl Sergisi, bu önemli kilometre taşını kutlamak amacıyla düzenlenen başarılı bir etkinlik olmuştur. Çankaya Belediyesi Doğan Taşdelen Çağdaş Sanatlar Merkezinde 26 Aralık 2024 tarihinde açılan bu sergi; 4 Ocak 2025 tarihine kadar ormancılık, sanat ve çevre bilincini bir araya getirdi. Sergi, Adana Temsilciliği tarafından 15.02.2025 – 20.02.2025 tarihleri arasında Seyhan Belediyesi 100. Yıl Çırcır Sanat Merkezi'nde de sergilenmiş olup bu yıl içerisinde şubeler ve bazı temsilciliklerde sergilenmeye devam edecektir. Sergide, TOD tarihi ve ormancılığımıza katkıları, orijinal belgelerle gözler önüne serilmektedir. Ayrıca, Derneğin 100 yıllık geçmişi boyunca elde ettiği başarıları, katkıları ve vizyoner yaklaşımını ziyaretçilerine aktaran bu sergi, Derneğin köklü geleneğini ve birikimini bir kez daha ortaya koymaktadır. TOD tarihi içerisinde *Orman ve Av* ile Derneğin diğer yayınlarının üstlendikleri rolün önemini bir kez daha görmek bizler için yeni bir motivasyon kaynağı olmuştur.

Serginin hazırlanmasında büyük emekleri bulunan TOD Yönetim Kurulu Üyeleri **Hüseyin AYTAÇ** ve **Hayriye ERTUĞRUL** ile Grafik Tasarımcı **Bilgi ZORBA** bu etkinliğin başarılı bir şekilde gerçekleşmesinde başrol oynadılar. Sergilenen eserlerin belirlenmesinden sunuma kadar serginin her aşamasında gösterdikleri titizlikle, TOD'nin 100 yıllık yolculuğunu en iyi şekilde yansıtmayı başardılar. Kendilerine emeklerinden dolayı teşekkür ediyoruz. Serginin "Doğada Pullar" bölümünü titizlikle hazırlayan üyelerimiz **Yılmaz SAKARYA** ve **Halit DOĞAN**'a; eserleriyle katkı sunan üyelerimiz **Necdet OTTEKİN**, **Atilla KURMUŞ**, **Kamil MASARACI**'ya teşekkür ediyor, merhum

İsmet YÜCEL'i saygı ile anıyoruz. Bu önemli etkinlikte sergilenen başlıca eserleri *Orman ve Av*'ın elinizdeki 100. Yıl Özel Sayısı ile sizlerle paylaşıyor, *Orman ve Av*'ın misyonuna uygun olarak tarihe not düşüyoruz.

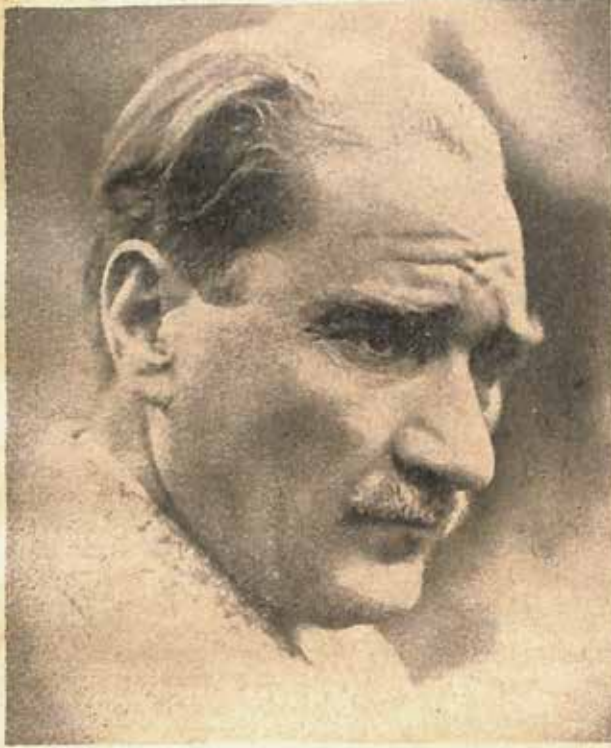
TOD Yayın Kurulunda görev alan hocalarımızdan ve meslek büyüklerimizden **Dr. Öğretim Üyesi Adil ÇALIŞKAN** Şubat 2025 itibarıyla İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi, Orman Mühendisliği Bölümü, Silvikültür Anabilim Dalındaki görevinden emekli oldu. Adil Hocamızın *Orman ve Av*'ın olağan sayılarının hazırlanması yanında Prof. Dr. Fikret Saatçioğlu Özel Sayısı ile Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye Ormancılığı kitabının hazırlanmasında gösterdiği çaba ve titizlik bizlere örnek oldu. Kendisine yaşamının bu yeni döneminde sağlık ve mutluluk dilerken, bir ağabeyimiz olarak deneyimlerinden yararlanmak üzere kendisini sıklıkla arayacağımızı da belirtmek istiyoruz.

Ayrıca, Yayın Kurulu üyelerimizden **Doç. Dr. Mehmet ÖZALP**, Kasım 2024'te Artvin Çoruh Üniversitesi, Orman Fakültesi, Havza Yönetimi Anabilim Dalında profesör kadrosuna atanmıştır. Türkiye doğasının korunması için çaba sarf eden bilim insanlarımızdan biri olan **Prof. Dr. ÖZALP**, aynı zamanda TOD Artvin Orman Fakültesi Temsilciliği ile Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini de yürütmektedir. Kendisi, özellikle Artvin-Cerattepe'de gerçekleştirilmeye çalışılan madencilik faaliyetlerine ve Doğu Karadeniz Bölgemizde gündeme gelen çok sayıda dere tipi hidroelektrik santrallerine karşı yürütülen mücadeleye hem aktif görev alarak hem de gerçekleştirdiği bilimsel çalışmalarla önemli katkılar sunmaya devam etmektedir. Kendisini kutluyor, başarılarının devamını diliyoruz.

Orman ve Av'ın bu sayısını 100. Yıl Özel Sayısı olarak, TOD 100. Yıl Sergisinde sunulan eser ve belgeleri sizlerle paylaşmak üzere hazırladık. Derneğimizin sahip olduğu köklü geçmişi ve ormancılığımıza yaptığı katkıları bir arada görmek gerçekten heyecan ve gurur verici. Bu duyguları bizlerle birlikte yaşamamız dileğiyle Derneğimizin 100. yılını tekrar kutluyor, iyi okumalar diliyoruz.

YALOVA ORMANLARINDA -1930

Atatürk'ün Vasiyeti

Prof. Afet İNAN

Sınırlarını, en son Türk nesillerinin kanlarıyla yoğurup çizdiği bir Türk vatanında, O, vatan mefhumunu mânalandırды.

O, bir ölüm haberi karşısında, yurt toprağına şu hitapları bana yazdırmıştı. (1930)

"Yurt toprağı! Sana herşey feda olsun. Kutlu olan sensin. Hepimiz senin için fedayız. Fakat sen Türk milletini ebedi hayatta yaşatmak için, feyizli kalacaksın. Türk toprağı! Sen, seni seven Türk milletinin mezarı değilsin. Türk milleti için yaratıcılığı göster."

Mustafa Kemal, bir sahil çocuğı olduğu için, denizi çok severdi. Fakat son hastalık günlerinde hasret çektiğı yer, bir çam ormanlığı idi. Buna vesile veren, kendisine hediye edilmiş, bir ormanlık ve çayırılığı gösteren tablodur.

Ona yattığı yerden uzun uzun bakar ve yanına girdiğimiz zaman : "Afet, bana memleketimizin ormanlık güzel yerlerinden tanıdıklarını anlat. Oralara gidelim, ağaçlar altında dolaşabileyim, basit bir hayata kavuşalım. Son arzum yeşillik ve ağaçlık, fakat yaz kış yeşil duran ağaçlar arasında olmaktır." diyen ıztrablı, hasta sesi hâlâ kulaklarımda akister yapıyor.

O, hastalığının ağırlığını müdrikti ve ve belki kurtulamayacağını biliyordu. Fakat etrafındakilere ümitsizlik vermek istemediğinden, yaşayacağı yeni muhitler arar gibi, ancak, bugün anlıyorum ki, yeşilliğın ebediyetinde son uykusunu uyumak arzusunu, bana vasiyet etmek istemiştir.

Atatürk'ün yeşile hayranlığı, Faruk Nafiz'in şu şiir parçasını tekrarladığı zamanlarda, ne kadar belli olurdu :

*"Yeşil hem de.
Ben bu rengi taşıyım can köşemde.
Yeşilde ne arar da bulamaz insan oğlu?
Yeşil bu... varlık dolu, gök dolu, umman dolu.*

*Bir ucu gözlerinde, bir ucu engindedir,
Meyva veren ağaçlar, bu çini rengindedir
Bu çini rengindedir bahar, deniz, kır, orman,
Bana Tanrım gözükür, yeşil dediğı mzaman."*

Mustafa Kemal, bu şiiri okuduğı zamanlarda, pür sıhhat bir varlıktı. Fakat, kendisi yeşile hasret çektiğı zaman ise, fâni varlığının erimekte olduğunu hissediyordu.

Böylece O, bu son arzusu ile çam ağaçları ve yeşillikler arasında olmak istemiştir.

TÜRKİYE ORMANCILAR DERNEĞİNİN KISA TARİHÇESİ

26 Aralık 1924 tarihinde, Orman Yüksek Mühendisleri; Mehmet Abdülkadir Sıtkı Sor-kun, Dr. Tevfik Ali Çınar ve Dr. Asaf Irmak tarafından "Orman Mektebi Âlisi Mezunları Cemiyeti" İstanbul'da kuruldu.

Cemiyetin adı, 12 Mayıs 1930 tarihinde yapılan olağanüstü genel kurulda alınan karar doğrultusunda, 21 Haziran 1930 tarihinde "Türkiye Ormancılar Cemiyeti" olarak değiştirildi.

Cemiyet Merkezinin Ankara'ya taşınması kararı, 6 Mart 1936'da yapılan genel kurulda alındı ve Cemiyet, 20 Mayıs 1936 tarihinde Ankara'ya taşındı.

"Mümessiller Talimatnamesi" 1 Ocak 1945 tarihinde yürürlüğe konuldu ve ülke genelinde 95 yerde mümessillik açıldı.

Türkiye Ormancılar Cemiyeti, Bakanlar Kurulunun 07 Mart 1951 tarihli ve 3/12644 sayılı kararıyla "kamu yararına çalışan cemiyet" olarak kabul edildi.

Cemiyetin ilk şubesi 8 Ocak 1962 tarihinde Bolu'da açıldı. Bu Şube, üye sayısının azalması nedeniyle 23 Nisan 1998'de kapatıldı.

1972 yılında yürürlüğe giren 1630 Sayılı Dernekler Kanunu gereğince, Cemiyet 3 Mayıs 1973 tarihinde "Türkiye Ormancılar Derneği (TOD)" adını aldı.

1971 yılında Elazığ, İstanbul, Adana, Erzurum, Trabzon, Antalya, İzmir, Eskişehir ve Balıkesir illerinde şube açma kararı alınsa da sadece Antalya'da 22 Ocak 1975 tarihinde "Batı Akdeniz Şubesi" açılabilirdi.

1972 yılından itibaren İstanbul'da birçok kez şube açma girişimleri olsa da "Marmara Şubesi" 7 Haziran 2006 tarihinde açıldı.

Orman mühendisi, orman endüstri mühendisi ve orman teknikeri meslek disiplinlerinden toplam 1806 üyesi bulunan TOD'un; halen iki şubesi ve tüm ülkeyi kapsayacak şekilde 26 merkez ile 6 orman fakültesinde temsilcilikleri vardır.

TOD, 1924 yılından bu yana yaptıkları ile orman, çevre ve doğa sevgisinin yayılmasını, kökleşmesini, kamuoyunun bilinçlendirilmesini, ormancılık bilim ve tekniğinin ilerlemesini sağlamayı, ormancılık sorunlarının ülke gereksinimleri ve kamu yararı gözetilerek, bilimsel ilkelere göre çözümünü amaçlamaktadır.

TOD, ülke ormancılığının ulusal çıkarılara, akla ve bilime uygun olarak yeniden yapılandırılması, kamu yararı ilkesi doğrultusunda doğanın, çevrenin ve ormanların korunması ve doğal varlıkların çoğaltılması için her türlü çabayı desteklemekte; doğanın, çevrenin ve ormanların tahribine yönelik her türlü tehdide karşı mücadele etmektedir.

Orman Mezunları Cemiyeti

Orman Mektebi Alisi mezunları tarafından mektep mezunları arasındaki mesleği revabıtı tezyid ve takviye ve idame ettirmek için bir mezunun cemiyeti teşkil olunmuştur. Cemiyetin beyannamesi müessis Tevfik Ali ve Asaf beyler tarafından vilayete verilmiştir. Cemiyetin merkezi Ortaköy'dedir..

Cumhuriyet, 15.01.1925, Sayfa 4,
Çeviri: Erhan KILIÇ

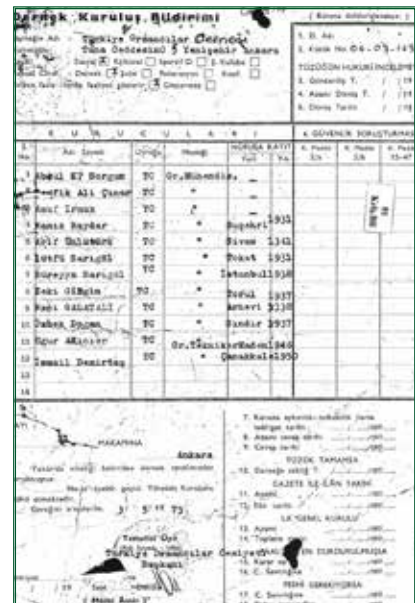
8 Şubat 1948 tarihli kongre anısı, Ankara Halkevi

30 Mart 1952 tarihli kongre anısı, Ankara Kızılay Kurumu Konferans Salonu

Orman Mektebi Alisi Mezunları Cemiyeti dün senelik kongresini akdetmiştir. Kongrede cemiyet nizamnamesi tadil edilmiş, cemiyetin ismi değiştirilmiştir. Yeniden yapılan tadilata göre cemiyete asil aza olabilmek için yüksek orman tahsili görmek lazımdır. Bunun haricinde kalanlar muzahir aza, fahri aza olabilecektir. Cemiyetin ismi "Türkiye Ormanlılar Cemiyeti" olarak kabul edilmiştir. Nizamnamenin tadilinden sonra yeni idare heyeti intihap olunmuş, kongreye nihayet verilmiştir.

Cumhuriyet, 13.05.1930, Sayfa 2

DR. TEVFİK ALİ ÇINAR (1900-1963)

Haziran 1900 İstanbul doğumlu Tevfik Ali Bey, Bedirhan Paşazade Emin beyin ve Seniha hanımın oğludur. 1917'de Orman Mektebi Alisi'ni pekiyi dereceyle bitirdi. Tevfik bey bu tahsilinden sonra Almanya'ya gitti ve Münih Üniversitesine girerek ormancılık diploması aldı.

Bilahare Freiburg'taki Albert Ludwig's Üniversitesine devam ederek sınavlarını başarıyla tamamladı.

Toprak Dergisi 1926 Kaynak: Erhan KILIÇ

“Kayın ve Çam Mahlut Meşcesine Ait Bir Silvikültür Etüdü” adlı eserinin kabulünden sonra doktor unvanını kazandı. Almanca yayımlanan doktora tezinden sonra yazdığı ilk Türkçe eserinin adı “Türkiye İklimi ve Nebat İlimi”dir.

İlk olarak 14 Kasım 1923'te Ankara Orman Müfettişliğine, 27 Nisan 1924'te Orman Mektebi Alisi'nin Silvikültür Müderrisliğine atandı. 26 Aralık 1924'te Orman Mektebi Alisi Mezunları Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer aldı. 17 Haziran 1925'te ek vazife olarak Halkalı Ziraat Mektebi Alisi Nebatat Müderrisliğine tayin oldu.

Orman Mektebi Alisi'nin Orman Fakültesi olarak Yüksek Ziraat Enstitüsü bünyesine katılması üzerine, 28.10.1934 tarihinden itibaren Orman Fakültesinde Silvikültür, Ormancılık ve Avcı-

lık derslerini vermeye başladı. 25.1.1940 tarihinden itibaren ise Orman Sanayii ve Ticaret, Haşep Sanayii derslerini verdi.

Kısa bir süre için Ziraat Vekaleti'nin Haşep Sanayii Mütahassıslığını da yaptı. Profesörlük kadrosu verilmeyeceğini öğrenince, doçentlik kadrosunu reddetti ve 1945 yılında öğretim üyeliğinden istifa etti. 1929 yılında kurulan ve 1945 yılında devletleştirilen Ayancık'taki Zindan ve Çangal ormanlarının işletme hakkını alan Belçika firması Zingal A.Ş.'de kuruluşundan itibaren önce İdare Meclisi üyeliği ve yabancı hissedarların temsilciliği, sonra ise 1945 yılına kadar şirketin genel müdürlüğü görevlerini yaptı.

6 Haziran 1936 tarihinde kurulan Tenis Eskrim Dağcılık Spor Kulübünün kurucuları arasında yer aldı. 1939'da Galatasaray

Spor Kulübü yönetim kurulu üyeliğine seçildi. 1940-42 yılları arasında Galatasaray başkanlığı yaptı. Ali Sami Yen Stadyumunun yapımında önemli katkıları oldu.

1955-1960 yılları arasında İstanbul Belediyesi Su İşleri Müdürlüğü İdari Meclisi üyeliğinde bulundu. Aynı zamanda 1956-1959 yılları arasında, Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesinde Orman ve Haşep Sanayii ve Ticareti derslerini verdi. Aralıksız olarak "Müdürlük" ve "Muallimlik" sıfatıyla 25 yıl öğrenci yetiştiren Dr. T. Ali Çınar, ölümüne kadar birçok günlük gazetede ve çeşitli dergilerde ormanlık konusunda etkili makaleler yazdı.

Nitekim ölümünden kısa bir süre önce Avrupa'ya giden Dr. Çınar'ın İsviçre'den yazdığı "Ormanların Muhafazası ve Keçi Çevirmesi" başlığını taşıyan son makalesi, 1963 yılı bütçesiyle ilgili olarak TBMM'nde ormanlar ve keçiler hakkında yapılan konuşmalara karşı yazılmış olup ölümünden 5 gün önce, 29 Ocak 1963 tarihli Son Havadis Gazetesinde yayınlandı. Dr. Tevfik Ali Çınar, 4 Şubat 1963 tarihinde Paris'te geçirdiği trafik kazasında öldü.

Son Havadis 13 Şubat 1963

Son Havadis 13 Mart 1963

MEHMET ABDÜLKADİR SITKI SORKUN (1902-1980)

1902 yılında Selânik'te doğdu. İlkokulu bitirdiği 1912 yılında Selânik'in Yunanlılar tarafından işgal edilmesi üzerine, babası tarafından İstanbul'a yollandı. Ailesinden uzakta tüm eğitimini burada yatılı olarak aldı.

Kabataş Lisesini bitirdikten sonra Orman Mektebi Alisi'ne başladı. Orman Mektebi'nde iken İstanbul 1918 yılında İngilizler tarafından işgal edildi. Mektepteki arkadaşlarıyla birlikte, Halide Edip'in 15 Mayıs 1919'da Sultanahmet Meydanında yaptığı mitingte katıldı.

Orman Mektebi Alisi'nden 1920 yılında mezun oldu. Eylül 1923'te Çatalca İkinci Sınıf Orman Fen Memuru olarak çalışmaya başladı. 1923 yılında yapılan zorunlu nüfus mübadelesi sonucunda, Selânik'ten gelen annesine ve kardeşine kavuştu.

Temmuz 1924'te Üsküdar Orman Fen Memuru olarak atandı. 26 Aralık 1924 tarihinde "Orman Mektebi Alisi Mezunları Cemiyeti"nin kurucuları arasında yer aldı.

Babası bir yıl sonra 1924'te Türkiye'ye gelebildi ve ne yazık ki 1925'te vefat etti. Ekim 1925'ten itibaren Kocaeli Birinci Sınıf Orman Fen Memuru olarak çalışırken 1926 yılında askere gitti.

Terhisinden sonra Şubat 1927-Kasım 1928 arasında Adana Karaisalı Kazası (Karakız- Morcataş Ormanı) Orman Fen Memuru olarak çalıştı. Aralık 1928-Şubat 1929 döneminde ise Adana Çocak ve Cehennemdere Hususi Orman Fen Memuru oldu.

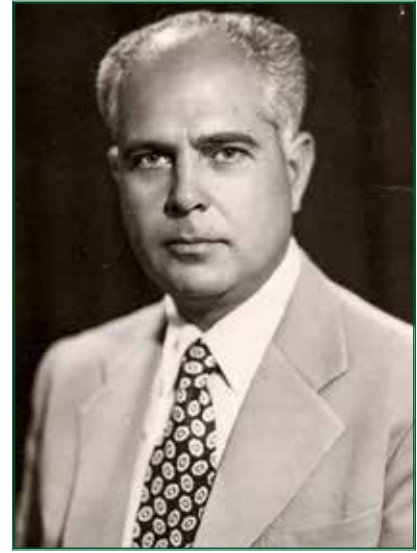

Şubat 1929 - Ağustos 1929 arasında İzmir Merkez Orman Müdürü idi. Eylül 1929'da İstanbul Dördüncü Amenajman Grup Mühendisi olarak tayin edildi. Şubat 1930'dan itibaren İstanbul İkinci Amenajman Grup Başmühendis Muavinliği görevine başladı. İstanbul'da görev yaptığı sürede bir yandan da Eczacılık Fakültesini bitirdi.

Orman teşkilatından ayrılarak eczacılık yapmaya başladı. Bir aralar yer bulmakta sıkıntı çeken, Türkiye Ormancılar Cemi-

yeti'nin merkezi olma özelliğini taşıyan Çağaloğlu Eczanesini, 1959 yılına kadar çalıştırdı.

Eczaneyi kapattıktan sonra, nüfus mübadelesi sırasında ailesine verilen zeytinliklerle ilgilenmek üzere, Ayvalık'a taşındı. 1968 yılına kadar zeytincilik yaptı. Daha sonra ailesiyle birlikte tekrar İstanbul'a taşınarak, ağaca ve ormana olan hasretini bir nebze giderecek, Bostancı'da bahçeli bir eve yerleşti. 1980 yılında vefat etti.

ORD. PROF. DR. ASAF IRMAK (1905-1996)

Asaf Irmak (Mustafa Asaf), 1905 yılında Yanya'da doğdu, Balkan Savaşından sonra ailesi ile birlikte İstanbul'a gelerek Beykoz'a yerleşti. 1917-1920 yılları arasında Beykoz Orman Ameliyat Mektebinde okudu. 1920 yılında başladığı Orman Mektebi Alisi'ni 1923 yılında pekiyi derece ile bitirdi.

26 Aralık 1924'te Orman Mektebi Alisi Mezunları Cemiyeti'nin kurucuları arasında yer aldı. Daha sonra İstanbul Darülfünunu Fen Fakültesi - Kimya Enstitüsü'nde ikinci yüksek öğrenimini 1927 yılında tamamlayarak kimyager oldu ve akabinde 15.11.1927 tarihinde Orman Mektebi Alisi'nde açık bulunan kimya muallimliğine başlayarak, genç yaşında öğretim kadrosunda görev aldı.

Orman Mektebi Alisi, 1934 yılında Ankara'daki Yüksek Ziraat Enstitüsü'ne Orman Fakültesi adı altında bağlanınca, Orman Fakültesi Silvikültür ve Botanik Enstitüsü Şef Asistanlığına atandı.

Saksonya Yüksek Teknik Okulu şubesi olan Tharandt Orman Yüksek Okulunda 1929-30 yıllarında eğitim aldıktan sonra aynı okulda, 1930-34 yılları arasında, Prof. Dr. G. Krauss'un yanında

Toprak İlimi ve Ekoloji alanında doktorasını yaptı ve 1934 yılında doktora tezini pekiyi dereceyle tamamlayarak "Dr. Ing." unvanını aldı.

Orman Mektebi Alisi 1923 Mezunları

Asaf Irmak, fakültenin ilk yıllarında kendi uzmanlık konusunun dışında kalmasına karşın; Alman profesörlerin verdikleri Geodezi, Kültürteknik, Silvikültür, Orman Kıymetlerinin Hesabı ve Dendrometri derslerinin çevirilerini yaptı.

Dönemin zor koşulları altında doçentlik çalışmalarını yürüten Irmak, 1938 yılında "Belgrad Ormanı Toprak Münasebetleri" isimli tez çalışması ile "Doçent" unvanını aldı. Bu çalışma Orman Fakültesinde hazırlanan ilk doçentlik tezi olması bakımından bu tür akademik çalışmaların öncüsü oldu. 1943 yılında kurduğu Toprak İlmî ve Ekoloji Anabilim Dalının başkanlık görevini, emekli olduğu 1975 yılına kadar sürdürdü.

Yayınlanmış 68 eseri bulunmaktadır. Ders kitapları, sadece öğrencileri için değil, meslektaşlar ve akademisyenler için halen çok değerli kaynak kitaplar olarak yararlanılan, büyük emek ürünü eserlerdir. Asaf Irmak 1996 yılında 91 yaşındayken vefat etti.

PROF. DR. ALİ KEMAL YİĞİTOĞLU (1901-1955)

1901'de Amasya'da doğdu. Orman Ameliyat Mektebini bitirdikten sonra Orman Mektebi Ali-si'ne devam ederek 1923 yılında mezun oldu ve aynı yıl Alanya Orman Fen Memurluğuna atandı. Altı ay sonra İstanbul Orman Amenajman Grubuna nakledildi. 1927 yılı sonunda, İktisat Vekaleti tarafından ihtisas yapmak üzere Almanya'ya gönderildi.

Almanya'da Dresden Teknik Üniversitesine bağlı Tharandt Forstliche Hochschule'ye devam etti. Mart 1932'de ihtisasını tamamladı. "Türkiye Ormancılığının Temelleri, Şartları ve Kuruluşu" konulu tezinin kabulüyle doktor unvanını aldı.

Mayıs 1932'de İstanbul'a döndü ve İstanbul-Büyükdere Orman Ameliyat Mektebi muallimliğine atandı ve bu görevini Ekim 1933'e kadar sürdürdü. Aynı yıl Yüksek Ziraat Enstitüsü Ormancılık Enstitüsü Şefliğine nakledildi.

1937 yılına kadar Enstitü şefliği ve müdürlüğü görevlerinde çalıştı. Viyana Doğa Tarihi Müzesi uzmanlarından oluşan bilim heyetinin, 1934-1936 yılları arasında, ülkemizde yaptıkları araştırmalara katkısı nedeniyle, Avusturya Cumhurbaşkanlığı tarafından "İlmi Liyakat Madalyası" verildi.

Haziran 1939'da doçent oldu, 1942 yılında profesörlüğe yükseldi. Mart 1942-Mart 1943 arasında bir yıl süreyle "Yüksek Ziraat Enstitüsü Umumi Katipliği" görevini de yaptı.

Cenaze Töreni, 14 Ekim 1955 Kızılay

Mart 1943'te öğretim üyeliğinden ayrılarak milletvekili seçimlerine katıldı. Amasya'dan milletvekili seçildi ve 1943'ten 1950'ye kadar iki dönem milletvekilliği yaptı

Türkiye Ormancılar Cemiyeti, Orman Mühendisleri Odası ve Ağaç Koruma Cemiyeti yönetimlerinde aktif olarak uzun yıllar çalıştı.

Yayın hayatında da oldukça verimli çalışmalar yaptı. Başta Orman ve Av olmak üzere Dönüm, Ziraat Gazetesi, Ülkü, İktisadi Yürüyüş gibi gazete ve dergilerde mesleğin çeşitli konularına ait makaleleri yayınlandı. Basılmış 4 kitabı olan Ali Kemal Yiğitoğlu 13 Ekim 1955'te vefat etti.

Cemiyete uzun yıllar hizmet eden Ali Kemal Yiğitoğlu'nun vefatından sonra şahsi kütüphanesi ailesi tarafından Cemiyet'e bağışlanmış; 20.10.1955 tarihli kararlar kütüphaneye Ali Kemal

Yiğitoğlu Kütüphanesi ismi verilmiştir. Açılışı ise 23.08.1958 tarihinde yapılmıştır. Kütüphanede; çoğunluğu orman, ormancılık, doğa ve çevre konularında olmak üzere binlerce kitap ve dergi mevcuttur.

İLK KADIN ORMAN MÜHENDİSLERİMİZ

Prof. Dr. Volkan Şölen

İlk kadın orman mühendislerinden olan Volkan Şölen, 1938 yılında İstanbul'da doğdu. 1960 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden mezun olduktan sonra İstanbul Orman Başmüdürlüğü'ne bağlı Çobançeşme Orman Fidanlığı'nda ilk iki kadın orman mühendislerinden biri olarak göreve başladı. 1961 yılında Orman Fakültesi Toprak İlmi ve Ekolojisi Kürsüsüne asistan olarak atandı. Volkan Şölen "ilk kadın orman mühendisi" unvanı yanında Orman Fakültesinin de "ilk kadın öğretim üyesi"dir. Şölen, 1966'da bilimsel çalışmalarını tamamlayarak doktor unvanını aldı. Doktora çalışmasının bitiminde UNESCO bursiyeri olarak 1966-1967 yılları arasında Finlandiya'da bilimsel çalışmalarına devam etti ve 1971'de doçent, 1977-1978 yılları arasında Almanya'da Göttingen Üniversitesi Orman Fakültesindeki çalışmaları ile de 1982 yılında profesör oldu. Çok sayıda akademik çalışması ve kitabı yayımlandı. 9 Ağustos 1983 tarihinde aramızdan ayrıldı.

Binnaz Zehra Sert

İlk kadın orman mühendislerinden olan Binnaz Zehra Sert, 1933 yılında Denizli'de doğdu. 1960 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden mezun olduktan sonra ilk iki kadın orman mühendislerinden biri olarak Ankara'da göreve başladı. Sonrasında Eskişehir Orman Fidanlık Müdürlüğü'nde görevine devam etti. Ana meslek gruplarında kadınların eğitim almaya başladığı dönemler düşünüldüğünde, kadınların orman mühendisliği alanında eğitim almaya başlamasının çok geç olduğu görülmektedir. Türkiye'de 1960 yılında ilk kadın orman mühendislerinin mezun olduğu tarihten bugüne orman mühendisi kadın sayısı artmakla birlikte, erkek ve kadın orman mühendisleri arasında hala oransal olarak önemli bir fark bulunmaktadır.

Yıldız Yapıcı

Türkiye Ormancılar Derneğinin yönetim kurullarında görev alan ilk kadın orman mühendisi Yıldız Yapıcı 1936 yılı Kayseri Develi'de doğdu. 1961 yılında İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesinden mezun olarak Bahçeköy Orman İşletmesi Bentler Bölgesi Refikliğine atandı. Orman teşkilatında sırası ile İstanbul Orman İşletme Mühendisi, Toprak Muhafaza ve Mera Islahı Grup Mühendisi, Ankara Orman Amenajman ve Fotogrametri Bürosunda İnterpreter ve Yayın ve Tanıtma Şube Mühendisi görevlerinde bulundu. Yapıcı; Derneğin 31. Dönem Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeliği (27.02.1971-25.02.1972), yayın organı Orman ve Av dergisinde o zamanki adıyla yayın kolunda (1973-1974) ve Orman Mühendisleri Odası Genel Merkez Yönetim Kurulu üyeliği (1975-1976) görevlerinde bulundu. Yazıları ve şiirleri İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Talebe Cemiyetinin aylık meslek dergisi olan Yeşil Ufuk dergisinde, Orman ve Av dergisi ile Orman Mühendisliği dergisinde yayınlanan Yapıcı, 2015 yılında aramızdan ayrıldı.

DİPLOMALAR

Devlet-i Aliyye-i Osmaniye Halkalı Ziraat ve Ormancılık Mektebi Ali Si Umum-i Ziraiyye icazetnamesi, 1908

Ziraat Vekâleti Yüksek Orman Mektebi Orman Mühendisliği diploması, 1934

İstanbul Üniversitesi Orman Yüksek Mühendisliği diploması, 1949

HOCA ALİ RIZA EFENDİ (1844-1925)

Türk Ormancılığının banisi Hoca Ali Rıza Efendi, 1844 yılında Çerkeş'te doğdu. İbtidai Mektebini bitirdikten sonra, 1859 yılında Yenişehir Teselya'sına giderek medrese eğitimi aldı. 1866 yılında İstanbul'da Ayasofya Medresesi'nde eğitim ve icazetname aldı.

1869 yılında, Arapça ve Farsça derslerini vermek üzere Orman

ve Ma'adin Mektebi'ne öğretmen tayin edildi. Bir taraftan öğretmenlik yaparken, diğer taraftan da ormancılık derslerine devam etti ve kısa zamanda diploma almayı başardı. Aynı okulun müdür yardımcılığına atandı.

1893 yılında Orman Fen Heyeti üyesi oldu. İlk işi ülke ormanla-

rı hakkında inceleme yapmaktı. Teknik incelemeler ve keşifler sonucunda hazırladığı bilimsel raporlar ve haritalar döneminin çok ilerisinde idi. 1896 yılında yeni kurulan İstatistik Dairesi'ne tayin edildi. Burada dört yıl çalıştı ve ormancılık istatistiğine dair başarılı veriler üretti.

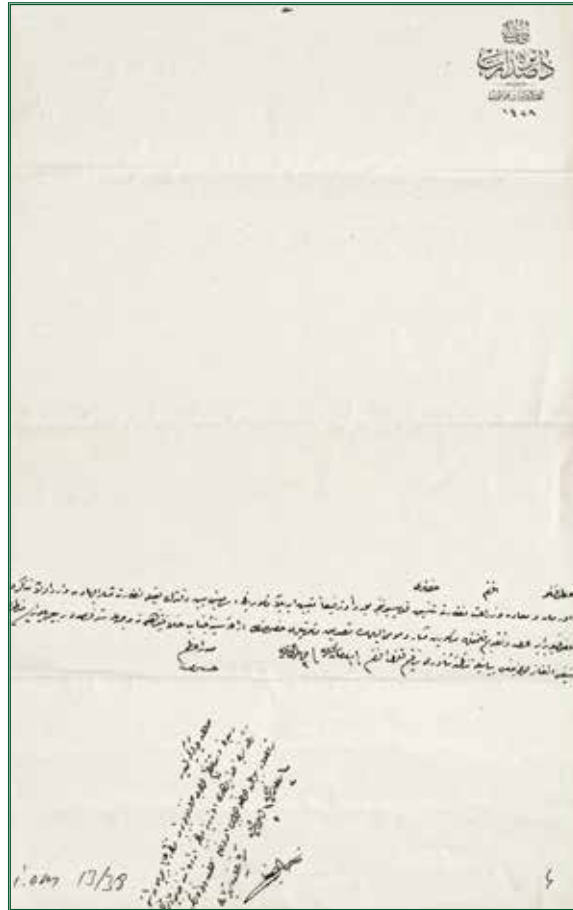
Rumeli Vilayetinde ormancılık teşkilatını kurmak üzere 1904 yılında Selanik'e gönderildi. II. Meşrutiyet'in ilan edildiği 1908 yılına kadar burada kaldı. Meşrutiyet'i takiben İstanbul'a davet edildi ve yeni kurulan Müdüriyet-i Umumiye makamına getirildi.

Orman Müdür-i Umumisi olur olmaz; ormancılık eğitimini yeniden yapılandırdı ve 1909 yılında Orman Mektebi Alisinin kurulmasına öncülük etti. Rumeli Vilayetinde uyguladığı teşkilat yapısını, Anadolu ormanlarına da uyguladı. Ormanlardan bilimsel faydalanmayı temin için bir talimatname yayınladı. Orman ve Mera Kanunu tasarisını hazırladı. Yaşamı boyunca hem ormancılık eğitimine hem de idaresine önemli katkılar verdi.

"Ormancı Kütüphanesi" adı altında yayınlanmış eserlerinden bazıları; Tavsif-i Eşcar, Fenn-i Hayat Nebat, Ormancılık Topografyası, Ormancılık Cüzdanı, Amenajman'dır. Orman Müdür-i Umumisi görevinden 1913 yılında emekli oldu ve 17 Haziran 1925 tarihinde vefat etti.

Hoca Ali Rıza Efendi'nin ölüm yıl dönümünde Cemiyette yapılan anma töreni.

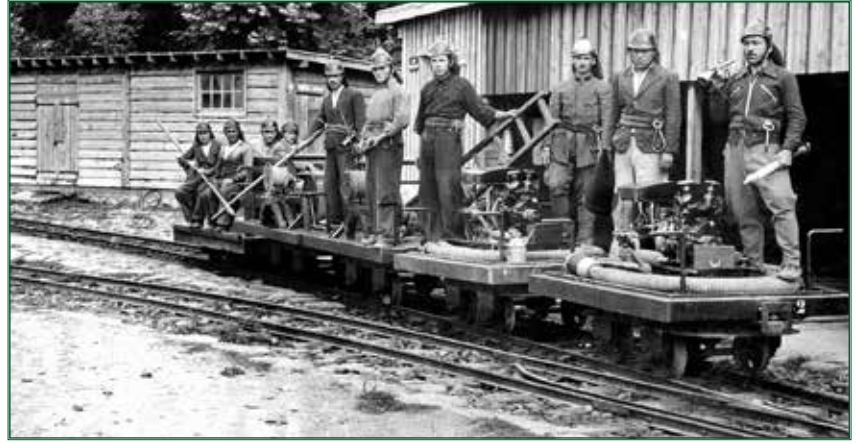
Orman ve Ma'adin ve Ziraat Nezareti'nde idari reform doğrultusunda umum müdürlüklerin kurulması ve Orman Müdür-i Umumisi olarak Hoca Ali Rıza Efendi'nin atanması. (Eylül 1909, Kaynak Dr. Ahmet Nizamoglu)

ORMANCILIK MEVZUATI

3116 Sayılı Orman Kanunu

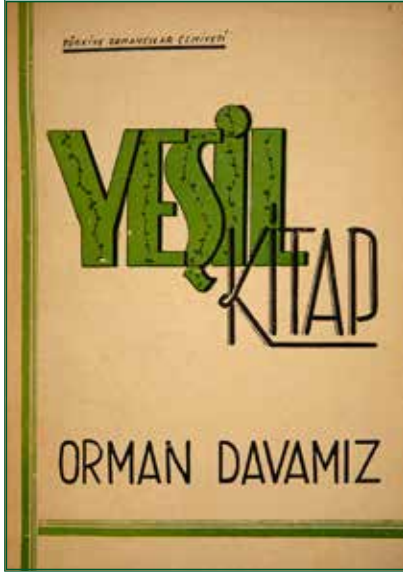
1937 yılında yürürlüğe giren 3116 sayılı Orman Kanunu ülkemiz ormancılığının en önemli yazılı belgesidir. “Çağdaş Ormancılığa Geçiş” anlamını taşıyan 3116 sayılı Kanun, her yönüyle bir devrimdir. Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk’ün son devrimidir. 3116 sayılı Kanun, gerçek anlamda bir dönüşüm anlayışı ile ele alınmıştır. Müteahhit işletmeciliğinden, ormanları devletin işlettiği bir düzene geçilmiş ve devlet mülkiyeti esası benimsenmiştir. Başta orman tanımı ve orman kadastro olmak üzere; muhafaza ormanları ve ormanların korunması, ağaçlandırma, tüm ormanlar üzerine kamu denetimi, orman yangınlarının söndürülmesi konusunda mükellefiyetler gibi birçok alanda yenilikler söz konusudur. Bu Kanun için gerek kamuoyu oluşturulmasında gerekse Kanunun TBMM’de görüşülmesi esnasında Türkiye Ormanlıları Cemiyeti önemli çalışmalar yapmıştır.

OGM Arşivi

Orman Kanunu ve devlet ormancılığı konusundaki tartışmalar, Demokrat Parti iktidarıyla birlikte gündeme geldi ve 3116 sayılı Kanun’un değiştirilmesi çalışmaları, 17.06.1950 tarihinden itibaren başlatıldı. Devlet orman işletmeciliği ilkesini, ülkemiz ormancılığının ufka açılan tek yolu olarak gören Cemiyet, yaşanan baskı ve zorluklara karşın çağdaş ormancılık ilkelerinden ödün vermedi. Ormanların aleyhine yapılan uygulamalara karşı mücadele ederek; Hakkın Yolu, İlimi Görüşler gibi broşürler bas-

tırdı ve 1951 yılında Yeşil Kitabı yayınladı. Yeşil Kitap, o dönem kamuoyunda ve basında çok büyük etki yaratarak, iktidara geri adım attırdı. Yeşil Kitabın önsözündeki şu ibare, verilen mücadelenin özünü vurgulamaktadır: **“Halbuki orman, şu yanın veya bu yanın politika konusu ve**

malzemesi olmaktan ziyade, memleketin bütün evlatlarının birden ve neticeleri zaman ötesine bakan, milli bir dava olarak benimseyip; tarihi realitelere, tabii şartlara ve içtimai zaruretlere göre en doğru ve salim şekilde gerçekleştirmesi gereken bir davasıdır.”

6831 Sayılı Orman Kanunu

3116 sayılı Kanunu değiştirme çalışmaları, Demokrat Parti iktidarı ile başlatıldı. O dönemde Cemiyet başta olmak üzere, oluşturulan kamuoyu baskısı sonucunda, ormanların aleyhine olacak keskin değişikliklerden vazgeçildi. Ormanlarla ilgili yasal düzenleme, 31 Ağustos 1956 tarihinde kabul edilen 6831 sayılı Orman Kanunuyla gerçekleşti. Bir taraftan tarım lehine düzenlemelere gidilirken; öncelik veri-

len hususlardan birisi de yamaçtaki orman köylerinin oadaki ormanlık alanlara yerleştirilmesi oldu. Böylece bırakılan alanlar ormanlaştırılacaktı. Fakat ovaya yerleştirilen köylüler, yamaçtaki köylerini de terk etmediler. Ormanları korumak amacıyla uygulanan bu yöntem, ormanlarda yeni tahribatlara yol açtı. Bu uygulamalardan 1960 yılında vazgeçildi ve 1961 Anayasası ile ormanlar güvence altına alındı.

Halen yürürlükte olan 6831 sayılı Orman Kanunu, son yıllarda, özellikle izin maddelerinde yapılan çok sayıda değişiklikle; korumacı niteliğinden uzaklaştırılarak bir nevi ormansızlaştırma aracına dönüştürüldü. Ormansızlaşma, ülkenin yaşanabilirliğini tehdit eden en büyük sorundur. Bu nedenle ormanların korunması ve devamlılığının sağlanması, hayati öneme sahiptir.

ORMANLARIN İLK ANAYASAL GÜVENCESİ: 1961 ANAYASASI

Ülkemizde 1961 yılına gelinceye kadar, Osmanlı dönemi dahil olmak üzere, çıkarılan tüm anayasalarda ormanlara dair hükümlere yer verilmedi. Ormanlık politikası ve amaçları, zaman zaman çıkarılan orman kanunlarının gerekçelerinde, bu kanunların çeşitli maddelerinde toplu veya dağınık olarak yer aldı.

Osmanlı Devleti'nde ormanlar, bir bütün olarak hukuki düzenlemelerin konusunu oluşturuyordu. Bu dönemde egemen olan "cibal-i mübaha" anlayışı doğrultusunda ormanlar, halkın serbest ve karşılıksız kullanımına açıldı.

Cumhuriyet'in ilan edildiği ilk yıllarda başta mali sıkıntılar olmak üzere, sağlık, göç, barınma sorunlarıyla baş edilmeye çalışılmaktaydı. Bu dönemde ormanların gelir sağlayan ve halkın ihtiyaçlarını karşılayan bir araç olarak görülmesinden başkaca yol yoktu. Ancak her şeye karşın, ormanlarla ilgili bazı düzenlemeler yapılmaya çalışılsa da ormanların korunması konusuna bütünüyle yönelmek, 1937'den önce mümkün olmadı.

27 Mayıs 1960'ta Ülke yönetimine el koyan Türkiye Milli Birlik Komitesi'nin oluşturduğu Anayasa Komisyonu hemen çalışmalarına başladı. İstanbul Üniversitesi hukukçularının hazırladığı taslağı ana metin; Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesince hazırlanan taslağı da yardımcı

metin olarak ele aldı. Bunların yanı sıra yaptığı anketle görüş ve öneriler topladı.

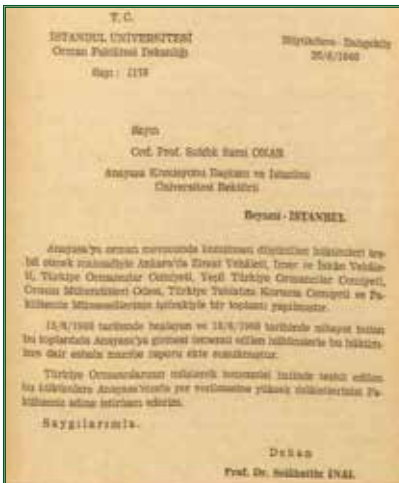
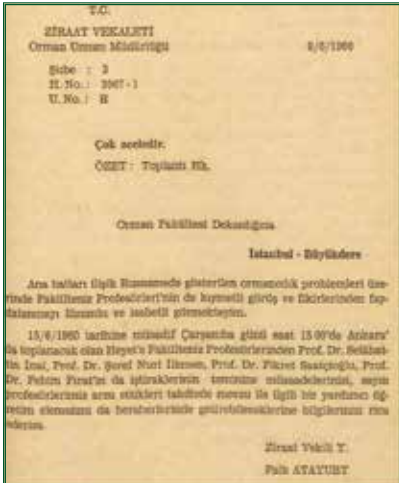
Bu dönemde, ormanlarla ve ormancılıkla ilgili olarak Anayasa Komisyonu tarafından sorulan hususların, ormancılık sektöründeki kurum ve kuruluşlarca ayrı ayrı cevaplandırılması yerine; ilgili tüm kuruluşların bir araya gelip ortak cevap verme fikri benimsendi. Ankara'da 15-18 Haziran 1960 tarihleri arasında; Ziraat Vekaleti, İmar ve İskan Vekaleti, Orman Umum Müdürlüğü, Türkiye Ormanlıları Cemiyeti, Yeşil Türkiye Ormanlıları Cemiyeti, Orman Mühendisleri Odası temsilcileriyle birlikte İstanbul Orman Fakültesi öğretim üyelerinin katıldığı toplantı sonucunda hazırlanan rapor Anayasa Komisyonuna sunuldu.

Ormanların korunması konusunu bir millî dava, millî ihtiyaç olarak gören Temsilciler Meclisi

üyeleri, ormanı korumakla top-
rağı, suyu, doğayı ve nihayetinde
devletin ülkesini, vatani ko-
rumanın bir ve aynı şey olduğun-
u dile getirdi.

Temsilciler Meclisinde değeri-
lendirilen ormanlarla ilgili taslak
madde, çok küçük değişiklikler
dışında aynen kabul edildi. Millî
Birlik Komitesi'nde de herhangi
bir tartışma olmaksızın ittifakla
kabulüne karar verildi. Böylece,
ormanların korunması ve geliştiri-
lmesi ile orman köylülerinin
kalkındırılmasına ilişkin hükü-
mlere ilk kez 1961 Anayasası'nın
37, 38 ve 131'inci maddelerinde
yer verildi.

Prof. Dr. Mustafa Muammer Aksoy (1917-1990)

Türk hukukunda ormanlarla ilgili ilk anayasal düzenlemeler, 1961 Anayasasının 37, 38 ve 131. maddelerinde yer almıştır. Ormanları güvence altına alan bu düzenlemelerin Anayasaya girmesinde, 1961 Anayasası'nı hazırlayan komisyonun sözcülüğünü yapan, Prof. Dr. Muammer Aksoy'un rolü çok büyüktür.

Aksoy, orman konusunun "insanların yaşamı" ve "devletin geleceği" bakımından çok önemli olduğunu, bu nedenle de Anayasaya girmesinin bir gereklilik olduğunu ısrarla dile getirmiştir. Tutanaklara da geçen şu sözleri bunun kanıtıdır:

"Vatani yok olma tehlikesinden korumak, yalnızca dışarıdan

kaynaklanan saldırılara topla, tüfekle karşılık vermek ya da iç karışıklıkları bastırıp düzenin bozulmasını önlemekten ibaret değildir. Bilimsel bilgi ve yöntemden uzak biçimde, küçük çıkarları tatmin uğruna gerçekleştirilen yıkıcı müdahalelere karşı doğayı korumak için mücadele etmek, ülke için mücadele etmektir."

ORMAN BAKANLIĞI

Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan itibaren, ormanlar ve ormancılık en önemli konulardan biri olmuştur. Cumhuriyetin ilk yıllarında ülkede sanayi gelişmemiştir. Odun hammaddesine bağımlılık halkın kullanımında üst düzeydedir. Bu öneme karşın ormancılık faaliyetleri, öteden beri müstakil olarak değil; Ticaret, İktisat, Ziraat gibi bakanlıklar bünyesinde yönetilmiştir.

Müstakil bir orman bakanlığı kurulması, Türkiye Ormanlıları Cemiyeti tarafından, kurulduğu yıllardan itibaren hemen her fırsatta gündeme getirilmiştir. Milletvekillerince ilk kez 1937 yılında 3116 sayılı Orman Kanunu'nun TBMM'deki görüşmeleri sırasında ülke ormancılığına yön vermek açısından orman bakanlığı kuruluşunun yapılması gerektiği savunulmuştur.

Orman bakanlığı kurulması yönünde yıllarca verilen mücadele

sonunda; Süleyman Demirel'in 11 Ağustos 1969 tarihinde kurduğu 30. Hükümet'te, ilk defa Orman Bakanlığı'na yer verilmiş, meslektaşımız ve Derneğimizin 834 kayıt numaralı üyesi Sabit Osman Avcı, ilk Orman Bakanı olarak atanmıştır.

Kuruluşundan günümüze kadar, Bakanlığın adı birçok kez değişikliğe uğramış veya başka bakanlıklarla birleştirilmiştir. Derneğimiz, günümüzde yoğun bir biçimde yaşanan ormansızlaşma sorununun, geçmişte yaşanan deneyimler ışığında yeniden yapılandırılacak müstakil bir orman bakanlığı kuruluşuyla aşılabileceğini savunmakta ve bu yolda çaba sarfetmektedir.

Süleyman Demirel, Devlet Su İşleri Genel Müdürü iken 5 Ekim 1959 tarihinde Tokat'ta Almus Barajının temelini atmıştır. Ertesi gün, Orm. Yük. Müh. Kemal Aşk tarafından başarıyla uygu-

lanan Tokat Sel Havzası Islah ve Ağaçlandırma Projesi sahalarında inceleme yaparken "orman barajı" konusunu dile getirmiştir. Ormanlara karşı bu duyarlılığının başbakan olduğunda da devam ettirmiş ve kabinesinde Orman Bakanlığına yer veren ilk başbakan olarak tarihe geçmiştir.

Orman ve Av Ekim 1966

Orman ve Av Ağustos 1969

Akay Kavşağı TBMM, Taş Bina, 1950

Atatürk Bulvarı, Taş Bina, 1977 (Kaynak: B. Erdoğan Arşivi)

TMMOB VE OMO KURULUŞ SÜRECİ

6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) Kuruluş Kanunu tasansının Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM)'nde görüşülmesi sırasında Türkiye Ormancılar Cemiyeti'nin de görüşü alındı (TBMM Tutanak Dergisi, 27.01.1954). Kanun çıktıktan sonra uygulama talimatnamesinin hazırlanmasında, Cemiyetten seçilen iki delege görev aldı. Orman Mühendisleri Odası (OMO) kurulması ile TMMOB'e girilmesi karar, Cemiyetin 26-28 Şubat 1954 tarihlerinde yapılan genel kurulunda oy birliğiyle alındı. TMMOB Kuruluş Kanunu uyarınca, mevcut orman mühendislerinin %5'i oranında delege seçilmesi gerektiği için 27 Haziran 1954 tarihinde yapılan toplantıda, 45 asıl 7 yedek olmak üzere toplam 52 delege seçildi.

TMMOB'nin 18-21 Ekim 1954 tarihlerinde yapılan ilk genel kurulunda 1. Yönetim Kuruluna (1954-1955) Türkiye Orman-

İ. Selçuk Çakıroğlu

Orman ve Av Mart 1954

Orman ve Av Aralık 1954

cular Cemiyeti'ni temsilen İ. Selçuk Çakıroğlu üye olarak seçildi. Çakıroğlu, TMMOB 2. Yönetim Kuruluna (1955-1956) bu kez OMO'nu temsilen üye olarak girdi ve TMMOB 3. Yönetim Kurulunda (1956-1957) ise Başkanlık yaptı.

OMO'nun ilk genel kurulu; 30 Aralık 1954 tarihinde, 106 orman mühendisinin katılımıyla,

Cemiyetin Merkezinde toplandı. Divan başkanlığını Cemiyet Başkanı Celâl Göydün'ün yaptığı genel kurulda OMO'nun ilk yönetim kurulu şu şekilde oluştu: Prof. Dr. A. Kemal Yiğitoğlu, Ömer Özen, Muş Milletvekili Şefik Çağlayan, Ordu Milletvekili Bekir Baykal, Nail Sertbaş, Aziz Çağlayan ve İstanbul Milletvekili Seyfi Gögen.

Orman ve Av Temmuz 1951

tmmob 70 yaşında

1. Dönem (18 Ekim 1954 - 4 Nisan 1955)
DÜNYADA
TÜRKİYEDE
TMMOB'DE
YAYINLAR

1. Dönem: 18 Ekim 1954 - 4 Nisan 1955

1. DÖNEM TMMOB YÖNETİM KURULU / 1954-1955		
YÖNETİM KURULU BAŞKANI	RAM SUKAL	TÜRK YÜKSEL MÜHENDİSLER BİRLİĞİ İNŞAAT MÜH. TEMSİLÇİSİ
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	ORNAKALTAÇ	TÜRK YÜKSEL MİMARLAR BİRLİĞİ TEMSİLÇİSİ
	ÖZALP İZZET	İSİM MÜHENDİSLER BİRLİĞİ TEMSİLÇİSİ
	MUHİTTİN AKAR	TÜRKİYE HARİTA VE KADASTRO DENETİM MÜH. TEMSİLÇİSİ
	EMEL BAĞCIOR	KARABÜK AZİZ ZRAAT MÜHENDİSLERİ DENETİM MÜH. TEMSİLÇİSİ
	HALİL ÖZKAT	TÜRK MİMAR MÜHENDİSLERİ DENETİM MÜH. TEMSİLÇİSİ
	TEVHİ DEMİRCİL	TÜRK MÜHENDİSLER BİRLİĞİ İNŞAAT MÜH. TEMSİLÇİSİ
	SANAL ÖZ	TÜRK MÜHENDİSLER BİRLİĞİ İMARA MÜH. TEMSİLÇİSİ
	FIRAT SUVAR	TÜRK MÜHENDİSLER BİRLİĞİ ELEKTRİK MÜH. TEMSİLÇİSİ
	NECİM AKAYÇI	TÜRK YÜKSEL MÜHENDİSLER BİRLİĞİ İMARA MÜH. TEMSİLÇİSİ
	EMİN İLAKU	TÜRK YÜKSEL MÜHENDİSLER BİRLİĞİ ELEKTRİK MÜH. TEMSİLÇİSİ
	MUSTAFA LİLLÜZ	TÜRK YÜKSEL ZRAAT MÜHENDİSLERİ TEMSİLÇİSİ
	SELÇUK ÇAKIROĞLU	TÜRKİYE ORMANCILAR DENETİM MÜH. TEMSİLÇİSİ
	AZİZ HALLAL	TÜRK YÜKSEL İNŞİN MÜHENDİSLERİ DENETİM MÜH. TEMSİLÇİSİ

* TMMOB'nin 1. Yürütme Kurulu seçimi tarihinde Meslek Odaları dışındaki diğer Meslek Birliklerine adaylar içinde seçim yapılmış ve bir defaya mahsus olarak 14 Meslek Odası TMMOB Yürütme Kurulu'na 15 Meslek Odası temsilci yerine 14 Meslek Birliğine temsilcilerinden seçilmiştir.

[1. Dönem Çalışma Raporu](#)

18 Ekim 1954: TMMOB'nin İlk Genel Kurulu

TMMOB'nin ilk genel kurulu 18 Ekim 1954 günü Ankara'da Dil Tarih ve Coğrafya Fakültesi Konferans Salonunda toplandı. TMMOB'nin ilk Yürütme Kurulu seçimi tarihinde henüz Meslek Odaları oluşmadığından Meslek Birliklerinin adayları içinde seçim yapılmış ve bir defaya mahsus olarak 14 Meslek Odası TMMOB Yürütme Kurulu'na 15 Meslek Odası temsilci yerine 14 Meslek Birliğinin temsilcilerinden seçilmiştir.

İlk genel kurul aynı zamanda Kurucu Genel Kurulu olmuş Nazım Vekâletleri (görevimizdeki sanayi bakanlığı ile jeolojik bakanlığın birçok birimlerini) tarafından TMMOB'ün sorumlu bakanları tarafından toplantıya davet edilmiştir. TMMOB'nin 1 Şubat 1956'da çıkan ilk bülteninde Selçuk Milla'nın dediği gibi "TMMOB, Türkiye'deki çeşitli ihtiyaçlarına yönelik mühendislerle mimarlar odasının müşterek itidariyeti'dir".

11 Aralık 1954 - 16 Ocak 1955: İlk 10 Odanın Kuruluşu

Adı	İlk	Son
Elektrik Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Mimarlar Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
İnşaat Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Maden Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Orman Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Elektrik Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Orman Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Ziraat Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955
Konya Mühendisleri Odası	11 Aralık 1954	15 Ocak 1955

TMMOB 1. Dönem Yürütme Kurulu, bir ay on iki gün devam eden bu ilk dönemde, kuruluş çalışmalarına ağırlık vermiş ve Kurucu Genel Kurul'da kuruluş karar alınan 10 meslek odasının faaliyetlerine başlaması için çağrılar yapmıştır. TMMOB'nin bu ilk on Meslek Odasının ilk genel kurullarının toplantı tarih ve yerleri, kronolojik olarak şöyledir:

- Deniz Mühendisleri Odası - İstanbul - 11 Aralık 1954
- Mimarlar Odası - İstanbul - 15 Aralık 1954
- Maden Mühendisleri Odası - Ankara - 18 Aralık 1954
- İnşaat Mühendisleri Odası - Ankara - 20 Aralık 1954
- Maden Mühendisleri Odası - Ankara - 20 Aralık 1954
- Elektrik Mühendisleri Odası - Ankara - 25 Aralık 1954
- Orman Mühendisleri Odası - Ankara - 30 Aralık 1954
- Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası - Ankara - 8 Ocak 1955
- Ziraat Mühendisleri Odası - Ankara - 15 Ocak 1955
- Konya Mühendisleri Odası - İstanbul - 16 Ocak 1955

22 Ekim 1954: TMMOB'nin İlk Talimatnamesi

tmmob 70 yaşında

3. Dönem (30 Ocak 1956 - 29 Ocak 1957)
DÜNYADA
TÜRKİYEDE
TMMOB'DE
YAYINLAR

3. Dönem: 30 Ocak 1956 - 29 Ocak 1957

3. DÖNEM TMMOB YÖNETİM KURULU / 1956-1957		
YÖNETİM KURULU BAŞKANI	SELÇUK ÇAKIROĞLU	ORMAN MÜHENDİSLERİ ODASI
YÖNETİM KURULU ÜYELERİ	CEVAP SAHİR İLAK	İMARA MÜHENDİSLERİ ODASI
	FIRAT SUVAR	ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
	ÖZALP İZZET	İSİM MÜHENDİSLERİ ODASI
	MUHİTTİN AKAR	HARİTA VE KADASTRO MÜHENDİSLERİ ODASI
	MUHİTTİN KULAN	İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI
	EMEL BAĞCIOR	İMARA MÜHENDİSLERİ ODASI
	İZZET ÇAKIRCI	İNŞİN MÜHENDİSLERİ ODASI
	İSİM BAĞCIOR	MİMARLAR ODASI
	MURAD ÖZET	ZRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI

[3. Dönem Çalışma Raporu](#)

30 Ocak - 2 Şubat 1956: TMMOB 3. Olağan Genel Kurulu

TMMOB 3. Genel Kurulu 30 Ocak-2 Şubat 1956 tarihleri arasında Ankara'da toplanmıştır. TMMOB 2. Dönem Çalışma Raporunun sunulduğu genel kurulu görüşme gündemine aşağıda sıralanan belli başlı 5 konu üzerinde yoğunlaşmıştır:

- Devlet personeli kamuruna
- Üyelerden kamurana tahvil geçiren %0,5'ler
- Türkiye'de çalışmakta olan yabancı uyruklu mühendis ve mimarlar
- Asgari ücret tartışmaları
- Proje yarışma talimatnamesi

[TMMOB İleri Dönem Çalışma Raporu](#)

1956: TMMOB'nin İlk Basılı Yayını - TEKNİK HABER

TMMOB'nin 3. çalışma dönemi içinde **Bülten (Teknik Haber)** ayda iki defa çıkan ilk sayı başlatılmış, üyelerle iki defa görüşme yapılarak, ancak 3.500 üyemli abonelere ulaşılması sağlanabilmiştir. Ayrıca Amerikan Kütüphanesi de kütüphane müdürlüğüne istemi doğrultusunda başlatılan girişimler okuma sonuçlarını ve meslekle ilgili 4.700 adet kitap ve dergi sağlanmıştır.

ATATÜRK (ODTÜ) ORMANI

1950'li yılların başlarından itibaren Türkiye Ormancılar Derneği'nce her fırsatta gündeme getirilen ve kurulması yönünde çabalar sarfedilen "Atatürk Ormanı" için nihayetinde ilk karar, 28 Şubat 1956 tarihinde yapılan 17. Genel Kurulda alınmıştır. Bu karar Orman ve Av'ın Mayıs 1956 sayısında şu şekilde duyurulmuştur:

"Asil milletimizin büyük Atatürk'e bağlılığının ve onun izinde yürümesinin bir nişanesi olarak, ağaçsız Ankara dolaylarında Cemiyetimiz Atatürk Ormanı tesis etmeye karar vermiştir. Atatürk Ormanı, uçsuz bucaksız Orta Anadolu yaylalarında bir tek ağaç bile gözükmeyen; bir yeşillik adası olacak ve Atatürk'ün azminin ve büyük duruşunun bir abidesi olacaktır."

Yer temini için yapılan çalışmaların sonunda; ormanın, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) arazisi içinde kalan Eymir Gölü etrafındaki yamaçlarda ve Üniversiteyle birlikte kurulmasına karar verilmiş ve 15.05.1957 tarihinde ODTÜ Yönetimiyle prensip anlaşmasına varılmıştır.

Eymir gölü çevresindeki yerin orman yetiştirmeye elverişli olup olmadığı ilk defa Prof. Dr. Fikret Saatçioğlu tarafından etüt edilmiş ve bazı teknik hususların yerine getirilmesi koşuluyla uygun bulunmuştur.

İlk ağaçlandırma çalışmaları, 18 hektarlık bir sahada ve deneme mahiyetinde Türkiye Orman-

Eymir Gölü 1960'lı yıllar, ODTÜ Arşivi

Kayıkthane, 1960'lı yıllar, ODTÜ Arşivi

cılar Derneği tarafından gerçekleştirilmiştir. Yapılan ağaçlandırma çalışmalarının başarılı olduğu görüldükten sonra; Türkiye Ormancılar Derneğinin girişimleri sonucunda, Orman Genel Müdürlüğü ve ODTÜ Rektörlüğü arasında 1960, 1972 ve 1985 yıllarında imzalanan pro-

tokoller kapsamında, çalışmaların OGM üstlenmiş ve bugün ODTÜ Ormanı olarak bilinen Atatürk Ormanı, hayalden gerçeğe dönüşmüştür. Ağaçlandırılmış sahalar 1990 yılında ODTÜ'ye teslim edilerek, özel amenajman planı yapılmıştır.

Eymir Gölü, 2022, Hayriye Ertuğrul

Kayıkthane, 2022, Hayriye Ertuğrul

TOD tarafından yaptırılan Atatürk Ormanı Kitabesi

DERNEK MERKEZLERİ

Kuruluşundan itibaren 1949 yılına kadar çok sayıda mekan değiştiren Cemiyetin ilk merkezi Ortaköy'dedir.

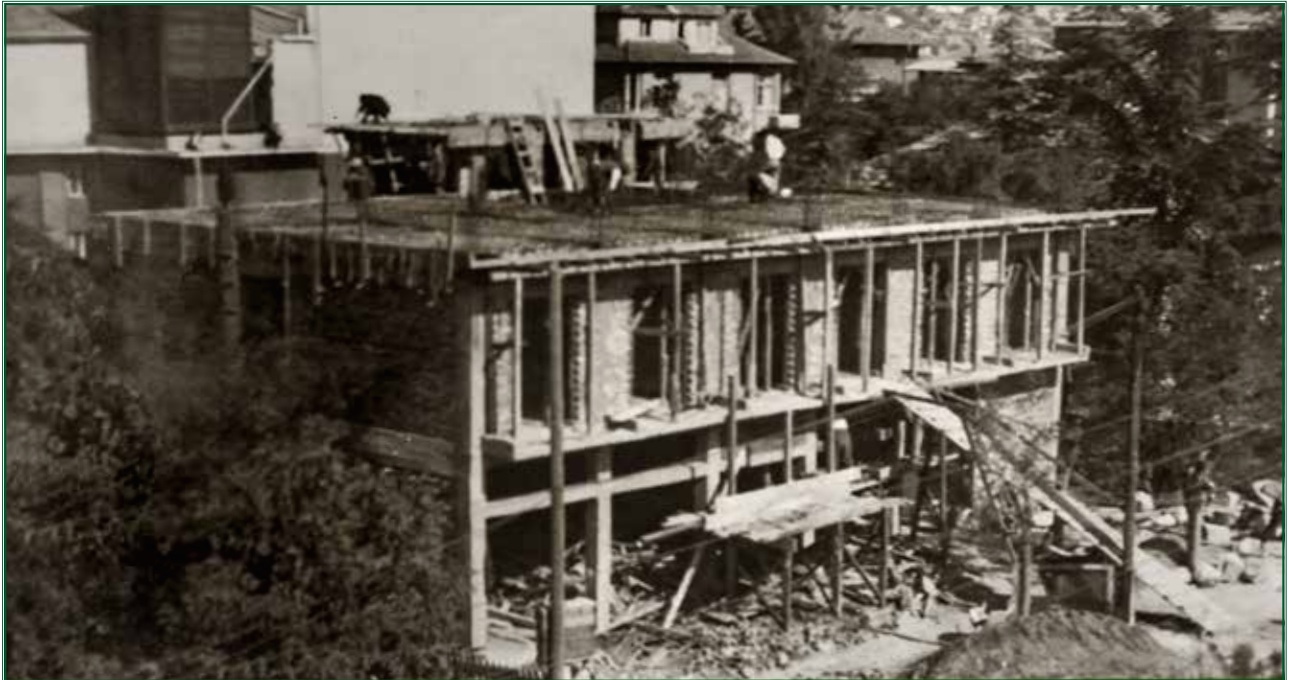
Orman ve Av Dergisinin ilk (Mart 1928) sayısında, Cemiyet merkezinin İstanbul Türbe'de Sanayi Birliği Binası No:33'te olduğu belirtilmektedir.

Cemiyetin kurucularından M. A. Sıtkı Sorkun'un çocukları Mehveş ve Tahsin Sorkun'dan edinilen bilgilere göre; Cemiyetin Ankara'ya taşınmasından önce, Sorkun'a ait aile konutu ve Çağaloğlu Eczanesi, bir müddet merkez olarak kullanılmıştır.

Cemiyet Merkezi, 20 Mayıs 1936 tarihinde Ankara Ulus'a, Hükümet Caddesi Dr. Lütfü Hikmet Apartmanı İkinci Kat Numara 33'e taşınmıştır.

Tuna Caddesi No: 3, 1930'lu yıllar, Kaynak: Ali Cengizkan

Tuna Caddesi No: 3, 1953 TOD Arşivi

1937 yılı sonlarına doğru, Ulus Hal Arkası Tenekeçiler Sokak 4 numaralı eski Bolu Palas apartmanında bir daire kiralanmış ve Kızılay'a taşınıncaya kadar merkez olarak burası kullanılmıştır.

Kızılay Tuna Caddesindeki iki katlı ve bahçeli bir ev 04.01.1949 tarihinde satın alınmıştır. Eski bina yıkılarak yerine iki katlı ancak daha büyük bir bina yaptırılmıştır. Başlangıçta iki katlı planlanan bu binaya daha sonra 1954'te iki kat daha çıkılarak kullanım alanı genişletilmiştir.

2002 yılındaki Genel Kurulda alınan kararla, kat karşılığı inşaat formülüyle yeni bina yaptırılmak üzere eski bina Ocak 2007'de yıkılmıştır. İçinde Dernek genel merkezinin de yer aldığı yeni bina inşaatı yaklaşık iki yılda tamamlanmıştır.

Yeni binanın Derneğin mülkiyetindeki bölümleri, 3 Aralık 2008 tarihinden itibaren genel merkez olarak kullanılmaktadır.

Tuna Caddesi No: 5, 2005 TOD Arşivi

Tuna Caddesi No: 5, 2023 TOD Arşivi

TOD ŞUBE VE TEMSİLCİLİK MERKEZLERİ VE ARAZİLER

TOD Marmara Şubesi

TOD Batı Akdeniz Şubesi

TOD Adana Temsilciliği

TOD Bolu Temsilciliği

TOD Balıkesir Temsilciliği

TOD Bursa Temsilciliği

TOD Mersin Temsilciliği

TOD İzmir Temsilciliği

TOD Kocaeli Temsilciliği

Ankara Kızılcahamam Gümele Köyü, 43 Dekar

Bolu Merkez Yumrukaya Köyü, 21 Dekar

ORMAN VE AV DERGİSİ SAYI: 1

سابقہ صفحہ نمبر

اورمان و آو

اورمان مکتب عالیسی ماڈرنلری جمعیتی طرفندہ آبرہ بر نشر اولور

سای : ۱ مارت : ۱۹۲۸ جلد : ۱

TAL'AT ALFAYRAK
KİTAPLARI
No. 0/437-1

مقدمه

مملکتیزک وضعیت اقتصادی سنده یک مهم بر عامل اولان اورمانچیلک حیات اجتماعی و اقتصادی ده کی اهمیت، علمی و فنی نقطه نظر دن ایضاح و اونک حقیقی موقعی کورس ترک، مسلك منتسب لری ایچون اہمال ایدباہمہ چک بر وظیفہ در .

مع التأسف شمدی به قدر بو خصوصده باشلی باشنه بر واسطہ به مالک بوللمہ دیندن ؟ بو وظیفہ لایقہه بایله ماوردی، بونک یک آچی بر نتیجہ سی اوله رق ، اورمانچیلک مفهومی ذہنلردہ حقیقی اولوشیله تیلر ائجه مندی . حتی شونی کمال تأسفله سوبله مک ضرورتندہ بزرگ ، مملکتک منورانی تشکیل ایدن بر چوق کیسه لر ، اورمانلرک فنی سیستم لر داخاندہ ایشله تیلدیکندن تماماً بی خبر بولوب، اونلرک کلایشی کوزل بيشدیکی قاعدتہ درلر . عدسہ مک ترس طرفندن کورولوبده حقیقت اوله رق قبول ایدیلن بوباکاش دوشونوش و کوروشک محسولی اوله رق ، اورمانلریز هر کون بر بارجه ذہا ائدماہه دوغرو سوروکله نوب کیشمکده در .

بالطبع مملکتک بوبله عظیم ترولرینک کوزلر اوگندہ اریوب کیشمہ سی مملکتیزک استقبالی ایچون

یک و خیم بر شر حہ تک آجیلہ سنہ سبب اولور . جمعیتیز بوبله خطالی بر ذہنیتک بوبوک بر انقلاب کچیرمن مملکتیزده دہا اورزون سنہ لر عمادی ایدوب کیشمہ سنہ تحمل کورس ترہ به رک ؟ کنیش بر ساحه انتشار بولہ بیلہ چک بر مجموعہ تک چیقار تیلمہ سی ایچون اعظمی غیرتی اظهار ایتدی . مجموعہ تک غایمہ سی اورمانلری بیزی حلقہ طامتمق و حلقہ اورمان علاقه او یاندیرمق و نہایت او ایدن فعالیت فکر بی و بوتون آدم آدیم تعقیب ایدوب مملکتک و نحوینہ پالیشمق و اورمانچیلک آویجیلک دہ اقتصادی بر شکلار مجموعہ ، مسلکی داخاند مقاله لر و لسانمزہ نقلندہ فائہ مسلکی آتارہ آجیق اولدیی اوله جق هر درلو یازیلرہ دہ کد بوبوک امید و دقیق دائمی نحر اظهار ایدہ چکی فعالیت و علاقه بوتون تورکہ اورمانچیلری اوز محبلرینک در .

اورمان و آو

دائرہ نشر : ۱۹۲۸

ORMAN VE AV

Orman Mekteb-i Âlisi Mezunları Cemiyeti Tarafından Ayda Bir Neşr Olunur

Sayı: 1

Mart: 1928

Cild: 1

MAKSADIMIZ

Memleketimizin vaziyet-i iktisadiyesinden pek mühim bir amil olan ormancılığın hayat-ı içtimaiye ve iktisadiyedeki ehemmiyetini, ilmi ve fenni nokta-i nazardan izah ve onun hakiki mevkiini göstermek, meslek müntesibleri için ihmal edilemeyecek bir vazifedir.

Maatteessüf şimdiye kadar bu hususta başlı başına bir vasıtaya malik bulunulmadığından; vazife layıkıyla yapılamıyordu, bunun pek acı bir neticesi olarak, ormancılık mefhumu zihinlerde hakiki oluşuyla tebellür etmemişti. Hatta şunu kemal-i teessüfle söylemek zaruretindeyiz ki, memleketin münevveranını teşkil eden birçok kimseler, ormanların fenni sistemler dahilinde işletildiğinden tamamen bihaber bulunup, onların gelişi güzel yetiştiği kanaatinde idirler. Adesinin ters tarafından görülüp de hakikat olarak kabul edilen bu yanlış düşünüş ve görünüşün mahsulü olarak, ormanlarımız her gün bir parça daha inhidama doğru sürüklenip gitmektedir. Bittabi memleketin böyle azim servetlerinin gözler önünde eriyip gitmesi memleketimizin istikbali için pek vehim bir şerhanın açılmasına sebep olur. Cemiyetimiz böyle hatalı bir zihniyetin büyük bir inkılap geçiren memleketimizde daha uzun seneler temadi edip gitmesine taham-

mül gösteremeyerek; geniş bir saha-i intişar bulabilecek bir mecmuanın çıkartılması için azami gayretini izhar etti. Mecmuanın gayesi ormanlarımızı halka tanıtmak ve halkta ormanlara karşı derin bir alaka uyandırmak ve nihayet ormancılık ilminde tecelli eden faaliyet-i fikriyeyi ve bütün mesleki cereyanları adım adım takip edip memleketimizde onların inkişaf ve tenemmüvine çalışmak ve ormancılıkla hemen hemen muvazi giden avcılığın da iktisadi bir şekilde cereyanına hadim olmaktır.

Mecmua, mesleği dahilinde yazılacak ilmi ve fenni makalelere ve lisanımıza naklinde faide görülecek her nev mesleği asara açık olduğu gibi mesleğimize müfid olacak her türlü yazılara da küşadedir. Mecmuanın en büyük ümid-i muvaffakiyeti daimi tahrir heyetinin ve kari'lerinin izhar edeceği faaliyet ve alakadadır. Çünkü mecmua bütün Türkiye ormancıları ve avcılarının ve onun öz muhibblerinindir.

***

ORMAN VE AV DERGİSİ

Orman Mektebi Alisi Mezunları Cemiyetinin ilk süreli yayını "Toprak" dergisi olmuştur. Daha önceleri tarımsal içerikle çıkan Toprak dergisi, 1 Temmuz 1925 ile 15 Nisan 1926 tarihleri arasında, Cemiyet tarafından ormancılık konuları ağırlıkta olmak üzere toplam 17 sayı çıkartılmış ve sonra bu yayından vazgeçilmiştir.

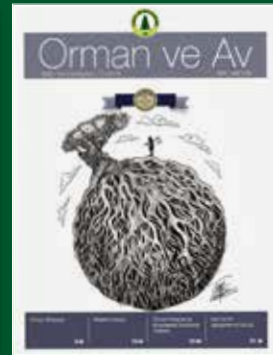
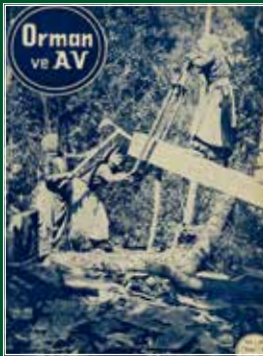
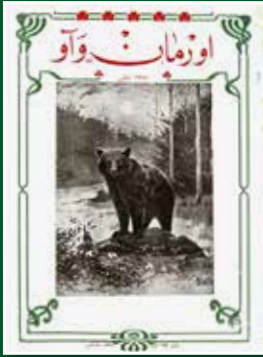
Ülkemizde ormancılık alanındaki en eski ve köklü dergi olan

"Orman ve Av" dergisi ise yayın hayatına Mart 1928'de başlamış ve ilk 8 sayısı Osmanlıca basılmıştır. 1 Kasım 1928 tarihinde gerçekleşen harf devrimi sonrasında ise Türkçe yayınlanmaya devam edilmiştir.

Ekonomik nedenlerden dolayı bazı yıllarda yayın hayatına ara veren Orman ve Av, ülkemizde sivil toplum örgütlerince yayımlanan en uzun süreli yayın olma özelliğiyle de öne çıkmaktadır.

Orman ve Av, bilimsel bilginin kamuoyuna ulaştırılmasında, yaygınlaşmasında ve etkileşim sağlanmasında önemli rol oynamıştır. Özellikle 1928-1980 arası ormancılıkla ilgili araştırmalar için Orman ve Av, önemli bir bilimsel başvuru kaynağı olmuştur.

Halen iki ayda bir düzenli olarak yayımlanmakta olup üyeler, ormancılık teşkilatı ve sivil toplum kuruluşlarına ücretsiz olarak dağıtılmaktadır.

TOD YAYINLARI

YAŞAR KEMAL (1923-2015)

Yaşar Kemal yalnızca Türk edebiyatına değil dünya edebiyatına damga vurmuş büyük bir yazardır. Yaşar Kemal romanlarında insanın hikâyesi, parçası olduğu doğanın içerisinde yansıtılır. Yaşar Kemal yalnızca insanı değil, onu bağrından çıkaran doğayı da anlatır. Üstelik anlatılan doğa bir anlatıcının hayal dünyasındaki doğa olmaktan öte titiz bir bilim insanının gözleminden, tuttuğu notlardan süzülüp gelen doğadır adeta. Dağlar, kayalıklar, ovalar, ağaçlar, çeşit çeşit otlar, çeşit çeşit hayvanlar Yaşar Kemal'in kaleminden çıkıp bir belgesel filmi gibi gözlerinizin önüne serilir. Onları okumaz, izlersiniz sanki. Doğaya ait her bir ayrıntı, her bir detay nakış nakış işlenmiştir onun eserlerinde.

Diğer yandan, dünya edebiyatında ekokritizm (çevreci eleştiri) olarak adlandırılan ve insanın doğayı egemenliği altına alma arzusuna kafa tutan akımın henüz adı bile anılmazken, Yaşar Kemal eserlerinde çevreci eleştirinin en mükemmel örneklerini vermiş, insan-doğa ilişkisindeki çarpıklığı en yalın, fakat en güçlü şekilde gün yüzüne çıkarmıştır. Bitkilerin özel bir yeri vardır Yaşar Kemal'in belleğinde. Çukurova'dan çıkıp dünyayı kanatlarının altına alan büyük yazar, muhtemeldir ki gidip gördüğü her yerde bitkilere özel bir önem vermiş, onları özel olarak gözlemlemiş ve eşsiz üslubuyla romanlarının sahnelerine kursesuzca yerleştirmiştir. Tam da doğada, gerçekte olduğu gibi. (Doç. Dr. Cihan ERDÖNMEZ)

HÜRRİYET ŞEHİDİMİZ TURAN EMEKSİZ (1940 - 1960)

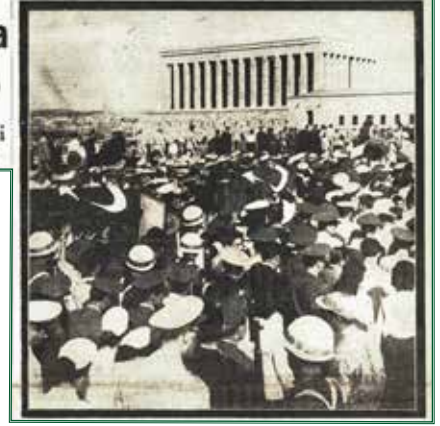
Turan Emeksiz 11 Kasım 1940'ta Malatya'da doğdu. Babası TCDD'de işçi olarak çalışıyordu. Annesi ise ev hanımıydı. Babasının emeklilik hakkını kazanamadan 57 yaşında vefat etmesinden sonra, akraba dayanışması ile geçinmeye başladılar. Turan başarılı bir öğrenci oldu. Hem okudu hem de TCDD'de çalıştı.

Aklında hep orman mühendisi olmak vardı. Çünkü, Malatya'yı güneyden çeviren Beydağları'nda yeşilin yok oluşu Turan'ı üzüyordu. Arkadaşlarına "**Orman mühendisi olacağım. Bu dağları ağaçlandıracağım**" diyordu. Hedefine ulaştı; İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesini kazandı ancak, ağaçlandırma idealini gerçekleştirilmeden, 28 Nisan 1960'ta aramızdan ayrılmak zorunda bırakıldı!

Demokrat Parti'nin, 18 Nisan 1960'ta TBMM'de kurduğu Tahkikat Komisyonu'na, 27 Nisan 1960'ta çıkarılan 7468 sayılı Ka-

nunla çok geniş yetkiler verildi. İktidar partisinin muhalefeti susturmak amacıyla yaptığı bu girişime karşı, ülke genelinde büyük tepkiler oldu. Demokrasiyi, hukuku ayaklar altına alan bu uygulamalara karşı üniversiteler de ayaklandı. Tahkikat Komisyonu'na karşı en büyük gösteri, 28 Nisan 1960'ta İstanbul Üniversitesi öğrencileri tarafından yapıldı. Polis, öğrencilerin protesto eylemine karşı yoğun şiddet kullandı ve Beyazıt Meydanı'nda protestoculara ateş açtı. Olaylar sırasında Orman Fakültesi 2'nci sınıf öğrencisi Turan Emeksiz polis kurşunları

ile İstanbul Erkek Lisesi öğrencisi Nedim Özpolat ise Çağaloğlu civarında çıkan olaylarda yaşamlarını yitirdi.

Turan Emeksiz'in naaşı, 29 Nisan sabahı gizlice Merkezefendi Mezarlığına defnedildi. 27 Mayıs 1960'ta yönetime el koyan Millî Birlik Komitesi, 9 Haziran 1960'ta yayınladığı bildiriyle, 28 Nisan ve 27 Mayıs tarihleri ara-

sında milletçe girişilen hürriyet mücadelesinde yaşamını yitirenlerin, “Hürriyet Şehidi” ilan edilmesine ve Anıtkabir’de oluşturulacak Hürriyet Şehitliği’ne defnedilmelerine karar verdi.

Turan Emeksiz’in naaşı, İstanbul Üniversitesinde yapılan törenden sonra Ankara’ya nakledilerek Anıtkabir’e defnedildi. Aradan yıllar geçti... 12 Eylül 1980’de askeri darbe yapanlar, Anıtkabir’de bulunan Hürriyet Şehitleri’nin Cebeci Şehitliği’ne nakledilmesine karar verdi. Nazım Hikmet’in;

*“Bir ölü yatıyor
on dokuz yaşında bir delikanlı
gündüzleri güneşte
geceleri yıldızların altında
İstanbul’da, Beyazıt Meydanı’nda”*

dizeleriyle anlattığı Turan Emeksiz’in naaşı, ne yazık ki üç kez taşındı!..

Yaşasaydı eğer, Türkiye Ormancılar Cemiyetinin idealist bir üyesi olacak Turan Emeksiz için, dönemin Cemiyet yönetimi kayıtsız kalmadı. İlk aşamada Emeksiz’in ailesine, Dernek büççesinden yardım gönderildi ve akabinde üyeler ile meslektaşlar arasında düzenlenen yardım kampanyalarıyla elde edilen gelir aileye iletildi.

TOD Genel Başkanı Dr. Kazım Mihçioğlu ve Yönetim Kurulu üyelerinin Anıtkabir’deki Hürriyet Şehitliği ziyareti, 1960

TURAN EMEKSİZ

Bir yürüyüş eylediler sabahtan
İlgıt ılgıt kan gider loy loy!
Dayan dizlerim dayan!
Ağla gözlerim ağla!
Namlu puşt olmuş, atayağı puşt.
Yine düşman elindeydi vatan
Bir oğul çıktı Malatya’dan:
Anası Yılmaz çağırırdı
Haram süt emmemişti anadan.
Ve Beyazıt derler bir büyük alan
Düşman sarmıştı sağı solu
Düşman çok, cephane yoktu.
Yetişmemişti daha Cemal Paşa kolu
Amandı el aman!
Tank paletleriydi alanda dönen
Kusan namlularda, kalleş ölümcül
Ve vuran ve kıran ve haykıran
Malatyalı şöyle baktı bir
Ana baba günüydü herhal
Her yönde toz duman!
Vay anam vay!
Bu belalı başınan
Kime ne diyem
Kime ne diyem
Nerelere gidem
Ya derdime derman
Ya katlime ferman!
Başı daralınca Yılmaz’ın
Baktı atacak taşı yoktu
Baktı eli durmuş, ayağı durmuştu
Vurulmuştu.
Çıkardı yüreğini kan içinde
Çarptı kötünün kafasına
Hay bu nasıl devran?
28
Nisandı
Yavri
Hey!
Ham
Meyveyi
Kopardılar
Dalından.

Enver GÖKÇE

ORMANCI PERSONELİNİN ÇOCUKLARINI OKUTMA VAKFI (OPÇOVAK)

Vakıf 1970 yılında zamanın Orman Bakanı başkanlığında, üst düzey yöneticilerinden 9 kişi ve 7 ormancı sivil toplum örgütünün katılımıyla, ormancı personelin yükseköğretimde okuyan çocuklarının eğitimine destek olmak amacıyla Ankara'da kurulmuştur. Vakıf 10.07.1970 tarihli ilk toplantısında, üzerine öğrenci yurt binası inşa etmek üzere arsa satın alınması kararlaştırılmış ve kuruluşunun ilk yıllarında yurt binasının yapımı gerçekleştirilerek, uzun yıllar erkek öğrenci yurdu olarak Ankara'da hizmet vermesi sağlanmıştır. Söz konusu yurt binası, 2022 yılında kent sel dönüşüm mevzuatına göre riskli bina olduğu için yıktırılmıştır. Şimdi yerine konut olacak şekilde yeni bina yapılmaktadır.

Yıkılan yurt binası, Seyrantepe 2016

Eskişehir Tepebaşı Orhangazi Mahallesiindeki ticari arsa

Vakfın üst organı olan Mütevel-
li Heyeti 20'si gerçek kişiler, 3'ü
de ormancı sivil toplum örgü-
tü temsilcileri olmak üzere 23
kişiden oluşur. İcra organı ise
yönetim kurulu'dur. Vakıf organ-
larında görev alan üyeler bu hiz-
metlerinden dolayı hiçbir ücret
almamaktadırlar. TOD başkanla-
rından Dr. Kazım Mihçioğlu, mal
varlığını Vakfa bağışlamıştır.

Vakıf 1970 yılından bu yana or-
mancılık kuruluşlarında, işçisin-
den en yüksek amirine kadar her
kademede görev yapan ve bu ku-
ruluşlardan emekli olan perso-
nelin, yükseköğretimde okuyan
çocuklarına aynm gözetmeden
kredi ve burs vermeye devam
etmektedir. Ancak ihtiyaç sahibi
personel ile görevi sırasında şe-
hit olan ya da Vakfa bağış yapan
personelin çocuklarına öncelik
verilmektedir. Bugüne kadar on
bine yakın öğrenciye kredi/burs
vermiştir.

Seyrantepe, 2024

Türkiye Ormancılar Derneği ve Ormancı Personelinin Çocuklarını
Okutma Vakfı kardeş kuruluşlar olarak tarihsel süreçte birbirlerine
destek olmuşlardır. Dernek üyeleri ile düzenlediği kermes, yemek vb.
etkinlikler ile Vakfa kaynak sağlamaya çalışmıştır.

TOD tarafından düzenlenen kermes, 1984

HUKUK MÜCADELEMİZ

Akbelen ormanlarının yok edilmesine karşı hukuk mücadelemiz devam ediyor.

Marmaris Ormanlarına ve Milli Parkına saplanan hançer Sinpaş Kızılıbük Projesine karşı dava açıldı mücadelemiz devam ediyor.

Karabük Yenice Şeker Kanyonunda bulunan Şimşir Deresi Hidroelektrik Santrali (HES) Projesi İmar Planı'na dava açıldı ve İPTAL EDİLDİ

Zeytinlikleri madencilik faaliyetlerine açan Maden Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe dava açıldı ve İPTAL EDİLDİ

Salda Gölünün su kaynağı olan Burdur Eşeler Yaylasındaki maden projesine karşı dava açıldı ve İPTAL EDİLDİ

İstanbul Zekeriyaköy'de orman vasfında olan askeri alanın yapılaşmaya açılmasına karşı dava açıldı, mücadeleimiz devam ediyor.

Seyrante Muğla Deştin'deki Çimento Fabrikasına karşı dava açıldı ve İPTAL EDİLDİ

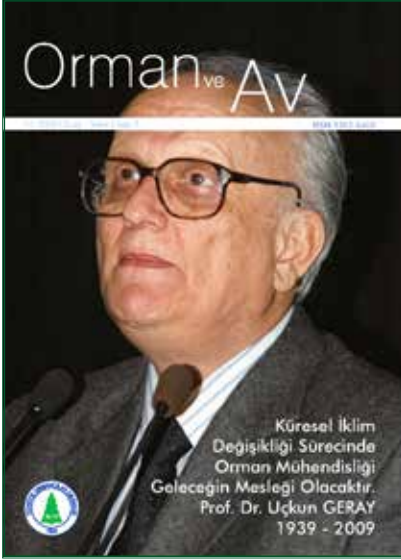

Antalya Köprülü Kanyon Milli Parkında yapılaşmaya izin veren plan değişikliğine karşı dava açıldı, mücadeleimiz devam ediyor.

Ormanlara "Sen Artık Orman Değilsin" diyen Orman Kanunu Ek 16 Maddesine karşı mücadeleimiz devam ediyor.

ORMAN FAKÜLTELERİYLE İLİŞKİLER

Başarı Ödülü

Türkiye Ormancılar Derneği, Tüzüğünde yer alan hükümler uyarınca; ormancılık, çevre ve doğa konularında bilimsel, eğitsel ve sanatsal etkinliklerde bulunmakta, yarışmalar düzenlemekte; üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve bilim insanları ile iş birliği yaparak ülke ormancılığına teknik ve bilimsel katkı sağlayacak çalışmalarda bulunmaktadır.

Bu çalışmalar kapsamında, 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren; orman fakülte-lerinin orman mühendisliği ve orman endüstri mühendisliği bölümlerinden mezun olacaklardan, diploma notları esas alınarak, orman fakülteleri tarafından belirlenecek ilk üç dereceye para ödülü verilmesine başlanmıştır. Verilen bu para ödülü ile ormancılık camiamıza yeni adım atacak müstakbel

meslektaşlarımıza, meslek dayanışmasının bir örneği sergilenmiştir.

Ödülün, ülkemizde “Ormancılık Ekonomisi” biliminin ve ormancılık anlayışının gelişimine büyük katkılar sunmuş, ormancılık ve çevre ile ilgili kurum ve kuruluşlardaki birçok çalışmaya yardımcı ve yol gösterici olmuş, meslektaşımız ve aynı zamanda üyemiz sıfatıyla Derneğimizin çalışmalarına da katkılar sağlamış merhum “Prof. Dr. Uçkun Geray” adına verilmesi; onun

nezdinde, ülkemiz ormancılığına hizmet etmiş ancak ebediyete intikal etmiş meslektaşlarımızın manevi şahsiyetlerine bir hürmet olarak düşünülmüştür.

Uluslararası Kongre, Teknik Gezi Desteği

Orman fakültelerinde öğretim görevlisi Derneğimiz üyesi bilim insanlarının, ormancılıkla ilgili uluslararası kongrelere katılmaları ile orman fakültesi öğrencilerinin yurt içinde yaptıkları teknik gezilere, Derneğimizce maddi destek verilmektedir.

Staj

Karabük Orman Fakültesi TOD Temsilcisinin önerisi üzerine Yönetim Kurulunca Staj Yönergesi hazırlanmış ve Orman Fakültesi Dekanlığı ile mutabakat sağlanarak ilk stajyer öğrenci kabul edilmiştir. Zorunlu staj süreci başarıyla tamamlanmıştır. Bu uygulamanın tüm orman fakültelerine yaygınlaştırılması hedeflenmektedir.

- Mentor **Markus Meyer** from Anhalt University of Applied Sciences
  - Mentee **Karla Pintado Chicaiza** from Technische Universität München
  - Mentee **Muhammad Amin Abdullah Azhar** from Universiti Putra Malaysia
- their submission combines a more structured entrance survey and goal setting, interdisciplinary mentoring circles, long-term monitoring, and recognition in the form of awards for achievements.

ORMAN OYUNLARI OLİMPİYATI

2017, 2018 ve 2019 yıllarında Türkiye Ormancılar Derneği (TOD) Batı Akdeniz Şubesi tarafından bölgesel düzeyde “Orman Oyunları” adı ile gerçekleştirilen organizasyon; 2022 yılından itibaren TOD Genel Merkezi tarafından “Orman Oyunları Olimpiyatı” adı ile ulusal ölçekte gerçekleştirilmeye başlanmıştır.

TOD Orman Oyunları Olimpiyatı; orman ve ormancılık gündeminin oluşturulması, bu konuya emek veren paydaşların tanınırlığının artırılması, insanların yaşadığı ortamda karşılaştıkları çevresel sorunları algılamaları konusunda bilinç oluşturulması, genç meslektaş adaylarının mesleğin zorluklarını mesleğe başlamadan önce deneyimlemeleri, ormancılık faaliyetlerinin genç nesillere oyunlar şeklinde aktarılması ve orman fakülteleri öğrencilerinin kaynaşması amacıyla düzenlenmektedir.

Yarışmalara katılacaklar ve etkinlikleri organize edecekler için önemli bir rehber niteliğinde olan “Orman Oyunları Olimpiyatı Organizasyon & Yarışma Kuralları” kitabı, Türkiye’de bu alanda bir ilk olma özelliğine sahiptir.

Orman Oyunları Olimpiyatının ilki 24 Temmuz 2022, ikincisi 21-22 Temmuz 2023, üçüncüsü ise 19-20-21 Temmuz 2024 tarihlerinde TOD’un mülkiyetindeki Bolu ili Merkez ilçesi Yumruka köyü Kurtkütüğü mevkiinde bulunan arazide, çadırli kamp şeklinde yapılmaktadır.

TOD Orman Oyunları Olimpiyatına; Artvin Çoruh, Bartın, Bursa Teknik, Çankırı Karatekin, Düzce, Isparta Uygulamalı Bilim-

ler, İstanbul-Cerrahpaşa, İzmir Katip Çelebi, Kahramanmaraş Sütçü İmam, Karabük, Karadeniz Teknik, Kastamonu Orman

2022 Yılı Şampiyonu, Karabük Orman Fakültesi

2023 Yılı Şampiyonu, Düzce Orman Fakültesi

2024 Yılı Şampiyonu, Bartın Orman Fakültesi

fakültelerinden öğrenciler ile fakültelerin gruplardan sorumlu öğretim görevlileri katılım sağlamaktadır. Oyunlar; tomruk yuvarlama, bitki tanıma, istif yapma, disk fırlatma, kozalak toplama, yaş halkası sayma ve tomruk kesme branşlarında yapılmakta, her geçen yıl bu oyunlara farklı branşlar da eklenerek oyunlar çeşitlendirilmektedir.

Yetkililer ve çok sayıda davetlinin izlediği yarışmaları basın da ilgi ile takip etmekte, yarışmalar sonunda dereceye giren takımlara madalya ve ödüller verilmektedir. Türkiye'nin dört bir tarafından gelecek Yumrukaya köyünde buluşan orman fakültesi öğrencileri; bu süreci sportif, eğlenceli ve dayanışma içerisinde yürütmekte ve yarışmalar esnasındaki rekabet yarışmalarının bitmesi ile yerini dostluklara bırakmaktadır.

rın bitmesi ile yerini dostluklara bırakmaktadır.

TOD'a ait arazide gerçekleştirilen "Orman Oyunları Olimpiyatı" etkinliği; geleneksel olarak her yıl tüm orman fakültelerinin katılımı ile düzenlenmekte, önümüzdeki yıllarda farklı ülkelerin orman fakültelerinden davet edilecek takımların katılımıyla uluslararası niteliğe kavuşturulması hedeflenmektedir.

DOĞA EĞİTİMİ

Türkiye Ormancılar Derneği, toplumda orman, doğa, çevre sevgi ve bilincinin yayılması, kökleşmesi için her yıl 21 Mart'ta ve onu izleyen günlerde gerek devlet okullarında gerekse özel okullarda doğa eğitimleri vermektedir.

“Orman ve İnsan” konulu eğitimlerde; çocukların yaşadıkları çevre kısaca anlatılmakta, ormanın faydaları işlendikten sonra onu bekleyen tehlikeler sıralanıp, korumadığımızda nasıl bir durumla karşılaşacağımız vurgulanmaktadır.

Sunumların sonunda, orman mühendisliği mesleği ve Türkiye Ormancılar Derneği kısaca tanıtılmakta; ormanlarla ilgili olarak hazırlanmış hikaye kitapları, boyama kitapları, oyun setleri ve kırtasiye malzemeleri çocuklara ve okullara hediye edilmektedir.

Arazi ve iklim koşulları uygun olan yerlerde, talep halinde doğa eğitimleri, açık alanlarda uygulamalı olarak da verilebilmektedir.

Doğa eğitimleri kapsamında, ağırlığı Ankara'daki okullarda olmak üzere ülke genelinde; 2023 yılında 10 bin, 2024 yılında 27 bin çocuğa ulaşılmıştır.

EKOTURİZM

Türkiye Ormancılar Derneği (TOD), tüzüğünde yer alan ilkelere doğrultusunda; orman ekosistemlerini toplumun farklı kesimlerine tanıtmak ve orman alanlarının korunması konusunda farkındalık yaratmak amacıyla gerek merkezde gerekse şube ve temsilciliklerde ekoturizm gezileri düzenlemektedir.

TOD, ekoturizm konusundaki çalışmalarını geliştirmek için 2000 yılında bir ekoturizm grubu oluşturmuştur. Kısa adı TO-DEG olan bu grup, ilk gezilerini Ankara ve çevresine, daha sonraki yıllarda Ülkemizin önemli doğa alanlarına düzenlemiştir.

Bu geziler sırasında ekoturizm için belirleyici en önemli iki kriter olan "doğaya saygı" ve "yerel halka gelir bırakma" konularına özen gösterilmekte; faaliyetler, gönüllülük esasına göre ve kar amacı güdülmeyen yürütülmektedir.

Gezilen alanın tanıtımı için broşürler hazırlanmakta; ayrıca katılımcılara alanın flora, fauna ve ormancılık açısından önemi ve değeri, rehberler eşliğinde anlatılmaktadır.

TODEG, kuruluşunun 10. yılında; 3 uluslararası kuruluş temsilcisi, 14 üniversiteden 20'yi aşkın akademisyen, 14 araştırmacı, 3 bakanlık ve bunlara bağlı genel müdürlüklerin temsilcileri, demokratik kitle örgütü ve sivil toplum kuruluşlarının

temsilcilerinden oluşan toplam 91 uzmanın katılımıyla, 20-22 Mayıs 2010 tarihlerinde, "Orman Ekosistemlerinde Ekoturizm Çalıştayı"nı gerçekleştirmiştir.

Çalıştayı sonunda, ekoturizm konusunda rehber niteliği taşıyan bir kitap, TOD tarafından İngilizce ve Türkçe olarak yayımlanmıştır. TODEG; kısa adı (TIES) olan "Uluslararası Ekoturizm Topluluğu"na üyedir.

**TOD EKOTURİZM GRUBU
TARİHİ ULUS VE KALE GEZİSİ**

6 OCAK 2024
BULUŞMA YERİ: ULUS HEYKEL
SAAT: 12.00

GEZİ PLANI

JULIANUS SÜTUNU
HACI BAYRAM-I ELİ CAMII
AUGUSTUS TAPINAGI
ROMA TİYATROSU
ANKARA KALESİ
TCKALE VE SOKAKLAR
ARSLANHANE CAMII

(2023 YILINDA UNESCO DÜNYA MİRASI LİSTESİNE GİRİŞİ OLAN)
(YAKLAŞIK 4 SAAT SÜRMESİ PLANLANAN GEZİNİZ ÜCRETSİZDİR.)

**ORMAN EKOSİSTEMLERİNDE
EKOTURİZM ÇALIŞTAYI
VE
10. YILINDA TODEG**

YEMİN!

Orman, Sen gönül açan renklerin ve güzelliklerinle, bereket saçan suların ve nimetlerinle yurdumuzu süsleyen, kalplere saadet, vucutlara sıhhat, ülkemize hayat bahşeden bir varlıksın. Seninle Vatan cennet olur. Fakat sensiz kalan Vatan da topraklar verimsiz, insanlar çelimsiz, hayat da sevimsiz bir hal alır.

İşte bu sebebledir ki, ben senin mübarek varlığını takdis için aşağıdaki yemini her zaman tekrarlayacağım.

Sana lâyük olduğun sevgi ve saygıyı ömrüm boyunca göstereceğim.

Ağaçlarını dostlarım ve vatandaşlarım kadar aziz tutacağım.

Aramıza bu sevgiyi gölgeleyecek hiç bir menfaat girmeyecektir.

En kuvvetli ihtiyaçlar ve tehditler altında bile seni koruyacağıma ve hayatına kastedenlere mani olacağıma *Andiçerim.*

TOD - Türkiye Ormancılar Derneği

Cumhuriyet Mah. Tuna Cad. No:5/8
06420 Kızılay / Çankaya / Ankara
T. 0.312 433 84 13 **F.** 0 312 433 26 64

www.ormancilardernegi.org

Tod Ormancılar Drnği

@ormancilarderne

turkiyeormancilardernegi

Üyelik Aidatları İçin

Türkiye Ormancılar Derneği
Ziraat Bankası - Yenişehir Şubesi
Şube Kodu 471

IBAN TR25 0001 0004 7139 7751 3950 02 (TL)

Hesaplanmıza yaptığınız
üyelik aidatı ve diğer ödemeleriniz için
Türkiye'nin tüm Ziraat Bankası
şubelerinden kesinlikle
herhangi bir masraf alınmayacaktır.

Derneğimizin yıllık üyelik aidatı 120 TL'dir